

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za tuzemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte branilca, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Smernice naše državne politike

Dne 4. t. m. popoldne se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom ministrskega predsednika generala Petra Živkovića. Seji so prisostvovali vsi ministri razen ministra Neudorferja, ki je bolan.

Na seji je ministrski predsednik podal obširno poročilo o splošnem političnem položaju in podčrtaval neosnovanost vseh onih vesti, ki se širijo s slabim namenom, češ, da se pripravljajo neke izpremembe. Naglašal je potrebo iskrenega in složnega dela v izvajanju velikih nalog, ki še čakajo vlado.

Vsi člani vlade se popolnoma strinjajo s pravcem naše narodne državne politike kakor tudi s smernicami za delo, ki jih je podal ministrski predsednik. Ti sklepi in načela se v glavnih obrih glase:

Državni in narodni program je določen novemu režimu z dvema zgodovinskima činoma Nj. Vel. kralja, ki tvorita osnovo državnega in narodnega življenja in razvoja kraljevine Jugoslavije. To sta:

1. Manifest z dne 6. januarja 1929. Noben del tega manifesta se ne more izvajati tako, da bi se drugi del opustil. V njem je izrečena zadnja beseda o starem načinu uprave. Starega ne moremo in nečemo več, iščemo nove načine in nova pota.

2. Zakon z dne 3. oktobra 1929. Naš razvoj je končno veljavno določen z imenom kraljevine, ki je bilo navdušeno sprejeto od vsega našega naroda. Upravna razdelitev kraljevine na banovine je presekala za vedno zgodovinske meje, te ovire narodne tvorbe in razvoja, ter ustvarila banovine, močne in za življenje usposobljene upravne in gospodarske edinice. S tem zakonom je postavljeno brezpogojno načelo: **en narod, ena narodna zavest**. Spoštovanje plemenskih imen in tradicij je vsem vzvišeno, ima pa vedno služiti razvoju narodnega združenja in edinstva. **Plemenske zastave naj v spoštljivosti pripadajo preteklosti, narodna bodočnost pa hoče samo jugoslovansko narodno trobojnico.**

Osnovno načelo sedanjega režima izključuje politične stranke in sodelovanje njihovih predstavnikov v državni upravi, ker je neoporečno dejstvo, da je znano delovanje političnih strank spravilo v vprašanje ne samo življenjske in gospodarske koristi naroda in države ter vsakega posameznika, marveč tudi resno ogražalo državno in narodno edinstvo. S takim delom so politične stranke izgubile pravico do obstoja. One ne obstojajo več in se s svojimi strankarskimi cilji ne morejo nikdar več povrniti.

Predsednik kraljevske vlade je osredotočil delo vseh ministrov in skrbi za izvrševanje državnega programa. Njegova pravica in dolžnost je, da se zavzema za to, da vsi ministri upravljajo svoje resore po izdanih navodilih in v medsebojnem skladu. Nj. Vel. kralj po svoji uvidenosti in po svojem zaupanju imenuje ministre kot šefe posameznih panog državne uprave. **Ministri stopajo v vlado kot poedinci, ne pa kot strankarski predstavniki kake plemenske, verske ali politične skupine.** Ministri upravljajo svoje resore in izvršujejo stavljene jim naloge, ravnajo se pri tem izključno po koristih narodne in

državne celote in zavedajoči se, da mora biti zakon enak za vse in da se koristi posameznikov, pokrajin in plemen morajo podrediti koristim celote.

V tem cilju so ministri dolžni skrbeti za to, da se njim podrejeni državni organi niti v službi, niti v privatnem življenju ne pregreše proti svoji javni funkciji ter da iskreno in vdano stoje v službi jugoslovanske misli, državne ureditve in sedanjega reda.

Zaradi čim boljše in cenejše uprave se mora gledati na razumno ureditev in na pospešljivost uprave s pomočjo dekoncentracije. Posebna pozornost se mora posvečati izbiri in napredovanju uradništva, ki mora biti popolnoma vdano koristim narodne in državne celote. Postavlja se kot odločna zahteva državne politike, da v državni in javni službi ni mesta za uradnike in funkcionarje, katerih službeno delo in držanje ni v skladu s temi načeli. Vse uradniške stanovske organizacije morajo prilagoditi svoje delovanje narodnim koristim in nositi jugoslovansko obležje.

Vera uradnika ne more biti ovira za njegovo imenovanje in funkcijo po vsej kraljevini.

Upravna razdelitev na devet banovin je končna. Njihova uprava se mora popolnoma izvesti in razvijati, da se banovine čim prej in čim bolj usposobijo kot upravne in gospodarske edinice.

V skladu s postavljenimi načeli se **od banskil svetov in njihovih članov pričakuje in zahteva, da bodo iskreni in vdani pomočniki jugosloven-**

ske narodne in državne politike v banovinah poleg izvrševanja določenih jim dolžnosti.

Dokler sedanji način uprave v občinah še traja, je neobhodno izvršiti revizijo dela in osebne sestave vseh občinskih uprav, da bi čim bolj ustrezali potrebami naroda in splošni državni politiki, kakor tudi zaradi priprav za moderen in primernejši način občinske uprave.

Od osnovne šole do univerze mora biti pouk izvajan strogo v jugoslovanskem narodnem duhu s spoštovanjem omladine do narodne zgodovine in kulture in njeno globoko vero v napredek in bodočnost Jugoslavije. Učno osebje mora v popolnosti ustrezati po svojih sposobnostih tem postavljenim nalogam.

Z zakonom z dne 6. decembra 1929. je bil ustanovljen Sokol kraljevine Jugoslavije, ki mora s svojim neokrnjenim narodnim značajem pokriti vse podobne dosedanje plemenske in verske organizacije. Razvoj sokolstva v širokih množicah naroda, kjer ima Sokol svojo kulturno in prosvetno nalogo, postaja del programa državne politike, ki se mora izvesti brez zastoja.

Država je dolžna omogočiti priznanim verodostojnim popolno moralno poslanstvo in samostojen razvoj ter enakopravnost, da bodo ustrezale svojim visokim nalogam ter da se po svoji dolžnosti odzovejo zaupanju in iskreno sodelujejo v narodnem življenju države, **izogibajoč pa se vedno in povsod vsake politične akcije in političnega udejstvovanja v kateremkoli pogledu.** Vsaka kulturna, človekoljubna in gospodarska akcija, kolikor ni v državnih rokah, bo našla ob vsaki priliki pomoč s strani države, če ni naperjena proti državni politiki in jugoslovanski narodni misli.

Pred velikim gasilskim zborom v Ljubljani

Naglo se približujejo svečani dnevi vseslovanskega gasilskega kongresa, ki se bo letos vršil v Ljubljani od 1. do 4. avgusta. Neštivilne so bile težkoče, ki jih je moral premagati kongresni odbor. Skozi vse leto je imelo vseh 13 odsekov odbora polne roke dela, da bo prireditev v ponos jugoslovanskim, posebno pa še slovenskim gasilcem.

Prve skrbi so bile s prostorom za skupni nastop gasilcev. Jugoslovanska gasilska zveza je vprašala upravo stadiona, koliko bi računala za prostor, vendar pa zveza nikakor ni mogla pristati na pretirane zahteve. Za dve uri trajajoč nastop je zahtevala uprava stadiona najprej 150.000 Din, nato pa 80.000 Din in še 300.000 Din brezobrestnega posojila. V tej stiski se je zveza obrnila na sportni klub «Ilirijo», ki je, uvažujoč veliko gospodarsko važnost gasilstva, dal za kongres svoje telovadišče v Tivoliju brezplačno na razpolago.

Tudi v Beogradu doslej kljub številnim prošnjam in osebnim prizadevanjem zaslužnega staroste Jugoslovanske gasilske zveze gosp. Josipa Turka ne kažejo dovolj zanimanja za prireditev, vendar je upati, da se bo zadeva glede podpore ugodno uredila.

Za kongres so priglasi gasilci iz Češkoslovaške, Francije, Anglije, Belgije, Bolgarske,

Etonske, Litvanske in iz drugih držav. Ob priliki kongresa bodo podarili češkoslovaški gasilci našemu kralju krasen bronasti kip, predstavljajoč gasilca; ta kip je že došel v Ljubljano.

Spored kongresa: 1. avgusta bo otvoritev gasilske razstave na velesejmišču. Zvečer bo svečana baklada in poklonitev praporov pred kumico dvorno damo go. Franjo Tavčarejvo, nato pa podoknica starosti Jugoslovanske gasilske zveze g. Josipu Turku. 2. avgusta bo proslava 60letnice obstoja ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva in blagoslovitve nove društvene zastave. Ob 17. uri se pokloni slovansko gasilstvo pred spomenikom spominu našega velikega Prešerna. 3. avgusta, v nedeljo, bodo na zletnem prostoru pod Tivolijem javni nastopi gasilcev in gasilna vaja: gašenje pivovarne «Uniona», ki jo bodo na videz z bombami zažgali iz aeroplana. Zaključila se bo slavnostna prireditev s poklonitvijo kralju, ki mu bodo izročili v spomin zlat kongresni znak.

Vseslovanski gasilski kongres bo najlepša manifestacija človekoljubnega in danes tako potrebnega gasilstva, ki je vedno pripravljeno v najtežjih prilikah zastaviti za nesrečnega brata zdravje in, če je treba, celo žrtvovati življenje. Slovenski gasilci bodo lahko stopili ponosni na svoje delo pred tuje tovariše, ki jih veže isto geslo: Na pomoč!

Imenovanje banskega sveta za Dravsko banovino

Banski svet šteje 40 članov

Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve je z odlokom od 3. t. m. na podlagi zakona o banski upravi imenoval člane banskega sveta Dravske banovine, ki so naslednji:

za srez brežiški: **Franc Lipej**, posestnik in trgovec v Brežicah;

za srez gornjegrajski: **Martin Steblovnik**, predsednik občine Šmrtno ob Paki;

za srez dolnjelendavski: **Štefan Litrop**, obrtnik in predsednik občine Strnišče;

za srez dravograjski: **Peter Mravljak**, ekonom iz Vuhreda;

za srez kamniški: **Ivan Štrcin**, posestnik iz Kaple vasi;

za srez konjiški: **Anton Košir**, predsednik občine Vitanje;

za srez kočevski: **Jakob Ramovž**, župnik v Velikih Laščah;

za mesto Kočevje: **dr. Ivan Sajovic**, odvetnik v Kočevju;

za srez kranjski: **Oton Detela**, občinski odbornik v Preddvoru;

za mesto Kranj: **Ciril Pirce**, predsednik občine in trgovec v Kranju;

za mesto Trzin: **Ivan Lončar**, predsednik občine in hotelir v Trzinu;

za srez krški: **Alojzij Kuret**, dekan v Leskovcu pri Krškem;

za mesto Krško: **Jakob Pfeifer**, posestnik v Krškem;

za srez Laško: **dr. Franjo Roš**, predsednik občine v Laškem;

za srez litijski: **Hinko Lebinger**, trgovec in predsednik občine Litija;

za srez logaški: **Gabrijel Oblak**, predsednik občine in posestnik v Logatcu;

za mesto Ljubljano: **dr. Albert Kramer**, novinar in bivši minister; **Ivan Kregar**, obrtnik in občinski odbornik; **Franjo Orehek**, hranilniški ravnatelj; **Albin Prepeluh**, vsi v Ljubljani;

za srez ljubljanski: **Valentin Babnik**, posestnik v Gornji Šiški;

za srez ljubljanski: **Jakob Rajh**, posestnik v Ljutomeru;

za srez mariborski, desni breg: **Srečko Robič**, posestnik in predsednik občine v Limbušu;

za srez mariborski, levi breg: **Ivan Šerbinek**, posestnik v Vrškenu;

za mesto Maribor: **dr. Alojz Juvan**, odvetnik in predsednik občine; **dr. Ljudevit Pivko**, profesor; **Rudolf Golouh**, šef borze dela, vsi v Mariboru;

za srez mursko soboški: **Franjo Paplik**, župnik v Pucincih;

za mesto Mursko Soboto: **Josip Benko**, industrijalec in predsednik občine v Murski Soboti;

za srez novomeški: **dr. Franc Kulovec**, bivši minister iz Novega mesta;

za mesto Novo mesto: **dr. Josip Režek**, odvetnik in predsednik občine v Novem mestu;

za srez ptujski: **Ivan Veršič**, predsednik občine Sv. Marko;

za mesto Ptuj: **dr. Matej Senčar**, odvetnik v Ptuj;

za srez radovljiški: **Josip Lavtižar**, trgovec v Kranjski gori;

za mesto Jesenice: **dr. Maks Obersnel**, glavni tajnik KID na Jesenicah;

za srez slovenjgraški: **Alojzij Čížek**, župnik;

za srez celjski: **Alojzij Mihelčič**, trgovec in posestnik na Bregu pri Celju;

za mesto Celje: **dr. Alojzij Goričan**, odvetnik in predsednik občine Celje;

za srez čabarski: **dr. Bogdan Koritnik**, odvetnik in predsednik občine Čabar;

za srez šmarnski: **Florijan Gajšek**, gostilničar in predsednik občine Loka.

Škodljivi poskusi v živinoreji

Že cel mesec je minil, odkar smo čitali, da se je ustanovila zadruga «Jugomontafon» za rejno sivojavnega planinskega goveda. Lepa reč je zadruga za živinorejo. Ker se nikdo do danes ni oglasil o njej, zato si oglejmo, kakšne koristi lahko pričakujemo od «Jugomontafona».

Poročilo ustanovnega občnega zbora pravi: «Nova plemenska zadruga bo v smislu zakona o pospeševanju živinoreje opomogla našemu gospodarskem življenju in bo vplivala na pospeševanje te za našo državo tako važne pasme. Zadruga si je stavila nalogo, voditi rodovnik, kontrolo mlečnosti, izobrazbo osebja za molžo, posredovanje prodaje plemenskih živali; sploh bo uporabila zadruga vsa sredstva za pospeševanje te pasme.»

Namen ni slab, vprašanje pa je, ali je montafonska pasma, ki jo hoče širiti nova zadruga, res primerna za povzdigo naše živinoreje. Za pametne živinorejce in živinorejske strokovnjake je to vprašanje že davno rešeno: Montafonska pasma je mehka pasma, v našem podnebjju silno podvržena jetiki in izbircna v krmi. To dejstvo ni znano od včeraj, ker sličnih poskusov zgovorne uvedbe montafonske pasme ni nikoli

manjkalo. Pred tedni je preteklo 20 let, odkar je govoril baš o tem predmetu na glavni skupščini Zadružne zveze v Mariboru pokojni deželni živinorejski nadzornik Martin Jelovšek, doslej še naš najboljši strokovnjak v živinoreji, čigar preudarna razdelitev Spodnje Štajerske na pomurske in marjadvorske pasemske okoliše donáša že danes deželi lepe in trdne dohodke. «Nekateri okraji», se je takrat Jelovšek bridko pritoževal, «so za enotno ureditev brezbržni in uvajajo celo pasme, ki za tiste kraje niso primerne. Škoda nam prihaja od dveh strani. Prvič so veleposestniki (graščaki), ki imajo obilo denarja na razpolago ter napravljajo nestrokovnjaške poskuse, kako bi se kaj obnesla živina druge pasme. Včasih si uvedejo n. pr. iz Švice montafonske krave ali plemenjake, ker so mogoče videli, brali ali slišali, da je montafonska živina prav lepa, daje dosti mleka itd. Tega pa ne pomislijo, da ne morejo vzeti podnebja in krme s seboj. Po daljšem času pa izprevidijo, da ta živina ni primerna za naše kraje, ker postane pri nas pogosto jalova, začne bolehati ter se ne more rabiati za pleme. Ko se ta pasma ni obnesla, si umislijo drugo, ki pa prav tako ni primerna.

M. Silvester:

Na potih usode

(Dalje.)

«Ah, Pero! Oprosti mi, da so dale moje solze povod tvoji skrbi. Dal Bog, da bi v resnici uživala srečo ob tvoji strani dolga leta. A morijo me črne slutnje in spati mi ne dajo težke sanje. Borim se proti njim z vso silo, toda pregnati jih ne morem. Oпусти mi to, dragi Pero, niti na misel mi ne prihaja, da bi ti delala težko srce. Sklepam, da preti tebi, morda nam vsem nevarnost. Ne vzemi mi tega v zlo. Pregrozno bi bilo, če bi te morala izgubiti za dlje časa, morebiti za vedno.»

Objela je moža, mu naslonila glavo na prsi in zaplakala. Otroka, ki sta se igrala pri oknu in delala iz odpadkov od vezenin punčke, sta pustila svoje igračke, pritekla k mami in s strahom gledala v njo, ki je ihtela na očetovih prsih.

«Mamica, zakaj plakaš?» je vprašal mali Pero in začudeno zrl v svojo mater. In hčerka Magda, ki je že iz besed matere posnela, za kaj gre, se je le plaho stisnila k njej in začela tudi ihteti.

Hetmanu ni preostalo drugo kakor mirno potrpeti, da se ustavi in posuše solze same od sebe. Jel je nato tolažiti svojo ljubljeno ženko na vse mogoče načine, češ, da je sklenjeno premirje med Turki in cesarjem in da se ni bati vpada Turkov v bližnji bodočnosti, še manj pa kake vojne. Spretno ji je tolmačil, da sanje nič ne pomenijo, a slutnje, ki jo mučijo, so le posledica vročine in prazen nič

«Veš, Pero, ljubljani moj mož,» je končno dejala Ljubica, ko si je otela z robcem solze z oči, «vi moški imate trdo srce in odhajate na krvave poljane z veseljem petjem, dočim nam sirotam, ki jih zapuščate osamele doma, poka srce od žalosti. Zremo z največjo skrbjo v bodočnost in ne vemo nikdar, ali se še kdaj vrnete ali ne. Vidiš, Pero, ta negotovost je strašna. Kje naj iščemo zatočišča, če ne pri naših možeh! Pa poglej v našo veliko zadrugo, koliko nesrečnih vdov in sirot živi v njej! Odhajal si v boje s celim praporom, a nazaj si privedel jedva polovico, večinoma ranjenih momcev. Kamen bi morala imeti v prsih, da bi ostala hladna. Lahko se norčuješ iz mojih slutenj in mojih sanj, jaz jih pa le uvažujem, ker sem prepričana, da pomenijo slabo. «Rojeni smo pod nesrečno zvezdo.»

«Imaš prav. Naša zadruga trpi pod šibo, katero ji spleta krvoločni Turek. Trpimo pa gotovo vsi, ker moramo plačati naše davke z življenjem in krvjo, da branimo zaledje pred Turkom,» je dejal hetman mirno.

Hetmanova žena se vendar ni dala potolažiti in pomiriti. Zato je sklenil hetman, da pokliče staro vedeževalko, ki je živela v trdnjavi že mnoga leta. Vedel je, da so ženske zelo podvržene vražarstvu, in računjal je s tem, da bo znala vedeževalka s svojim vedeževanjem še najbolj pomiriti njegovo ženo. Poklical je služkinjo ter ji naročil, naj nemudoma poišče starko in jo privede k njemu. Minulo je le malo časa, ko je pridrvala starka po hodniku in se jela odkašljavati pred vrati. Hetmanovo ženo je privedla v razcapane cunje odeta starka v sobo ter ji velela, naj sede na nizek stolček poleg okna, a sama se je vsedla y naslanjač poleg mize. Hetman je

motril starko skoro z nekakim pomilujočim izrazom, nato ji je pa velel, naj vedežuje njemu in njegovi ženki. Pri tem pa je še poudaril, naj prerokuje samo srečno in zadovoljno bodočnost. Starka je ošinila s pikrim pogledom hetmana in mu dejala:

«Hetman, dejal si mi, naj vedežujem tebi in tvoji ženki. Ukazuješ mi tako, kakor si navajen ukazovati svojim momcem, a jaz ti povem, da si ne dam od nikogar ukazovati. Kdor želi, da mu razodenem skrivnost bodočnosti, me mora spoštljivo prositi. Najstarejša sem v vsi zadrugi, zato zahtevam od vsakogar, da mi izkazuje spoštovanje, ki pristojajo starim ljudem. Če ne spoštuje starosti, spoštuj vsaj mojo vedo, ki ni vsakomur dana!»

Hetman je osupnil nad predrznostjo stare čarovnice. V hitrem navalu krvi sta mu nabrekli žili na sencih; toda hipna jeza, ki ga je obšla, se mu je naglo potolažila, ker je sedelo pred njim od vseh nadlog tepeno ženšče. O, če bi mu tako ugovarjal kak možak, temu bi predla slaba. Hetman ni poznal ugovora, temveč samo slepo pokornost. Njegova slava bi kmalu splavala po vodi, če bi delal vsak samo to, kar bi mu najbolj prijalo. Segel je nato v žep telovnika in prinesel na dan kovinast denar ter dejal starki: «Tu imaš, ciganka, že naprej za svojo umetnost in glej, da kmalu pričneš.»

Starka pa ni hotela sprejeti ponudenege drobiža in je odvrnila: «Ne, gazda, tudi plačati se ne dam za svojo uslužnost. Če hočeš, da ti vedežujem, ne prosim in ne zahtevam drugega kakor trohico spoštovanja, katerega ste dolžni vi mladi nam starim ljudem. V svojem življenju

Druga škoda nam prihaja od strani nevednega ljudstva, ki te nove menjake rabi ali celo take drage krave kupuje in gleda le, da mnogo namolže, če se bo pa ta živina obdržala in obnesla, ne pomislijo. Nekateri celo pravijo, da jim ugaja barva pasme, n. pr. montafonske, pingavske. Na to pa ne smemo gledati, ker živinoreja ni igrača, temveč najvažnejša panoga kmetijstva.»

K tem jasnim davnim, a še vedno resničnim besedam Jelovška nimamo drugega pripomniti, kakor da je dolžnost odločilnih činiteljev, zavzeti

proti takim ponovnim poskusom odločno stališče, da se s takim trudom uvedene naše pasme ne skvarijo z mešanjem montafoncev. Kdo bo sicer odgovarjal za škodo, ki nastane lahko v enemu samemu letu in je potem ni mogoče izkoreniniti nitj v desetletjih? Zase lahko goji kdo, če hoče, tudi čistokrvne cebuje, nikakor pa ne gre, da bi begali našo v pasmah že ustaljeno živinorejo s takimi, že v naprej k neuspehu obsojenimi eksperimenti, in to še celo pod geslom odpomoči našemu gospodarskemu življenju.

Politični pregled

Po dvanajstih letih so odpoklicali Francozi svoje čete iz Porenja, kjer so se nahajale zaradi jamstva, da bi Nemčija v redu izvršila obveznosti, ki jih je sprejela s podpisom mirovnih pogodb. S podpisom haških reparacijskih dogovorov in z ustanovitvijo Mednarodne reparacijske banke ter sprejemom Youngova načrta so dana Franciji zadostna jamstva za to, da bo Nemčija v redu plačevala svoje obveznosti.

Francoske čete so zasedeno ozemlje zapustile v največjem redu

ter zapustile za seboj najboljše vtise. Jedva pa so namesto njih vkorakale nemške čete, že se je pričelo preganjanje vseh onih Nemcev, ki so živeli s Francozi v dobrih odnosih, tako da je večje število teh rajši pobegnulo v Francijo, kakor pa da bi se izpostavljali nevarnosti, da jih ubijejo nemški nacionalisti. Saj so ti ljudje v nekaj dneh razbili na stotine stanovanj Francozom prijaznih Nemcev ter jih javno napadali po ulicah. To početje, ki ga obsoja tudi vsa pošena nemška javnost, ni napravila baš najboljšega vtisa na svetovno javnost.

V sovjetski Rusiji je po dolgem oklevanju sklical glavni voditelj komunistične stranke Stalin

kongres komunistične stranke

in na njem obrazložil zunanjo in notranjo politiko sovjetov. Zanimivo je, da se je Stalin popolnoma vzdržal vsakega napovedovanja nastopa svetovne revolucije, ki je bilo doslej eno glavnih gesel sovjetskih mogotcev. Najbrže so končno

pričeli celo v Moskvi spoznavati, da ni več misliti na svetovno revolucijo. Namesto groženj z revolucijo je nastopil Stalin z rahlim snubljenjem zapadnih držav in jim celo obljubil, da so boljševiki pripravljani plačati del predvojnih dolgov, če jim te dovolijo najetje večjih posojil. Boljševikom namreč sedaj najbolj manjka denarja. Države pa niso nič kaj pripravljene dajati boljševikom posojil, ker vedo, da bi jih ti, čim bi se malo okrepili, vračali namesto z obrestmi z novimi načrti za zanetenje svetovne revolucije.

Na Finskem, ki meji na sovjetsko Rusijo, so pričeli poslednje čase

prav odločno trebiti komuniste.

Ker je bila dosedanja vlada pri tem poslu neodločna, se je morala umakniti novi, ki bo popolnoma zatrla komuniste z izvajanjem novega zakona o zaščiti države, po katerem je vsaka komunistična akcija na Finskem že v naprej obsojena na smrt. Pri tem podpira vlado tudi po-

sebna kmetijska organizacija, ki hoče za vsako ceno uničiti komunizem na Finskem, kjer so v prvih letih po ruski revoluciji le z največjimi žrtvami vrgli komuniste z državnega krmila ter jih nadomestili z nacionalisti.

Na Madžarskem, kjer mali kmetje žive v zelo bednem položaju, premišljuje plemenitaška gošpoda,

kako bi spravila zopet nazaj na madžarski prestol Habsburžane.

Posebno naklonjena je najstarejšemu sinu bivšega avstrijskega cesarja Karla, nadvojvodi Otonu, ki je star 18 let. Tega mladeniča bi sedaj radi proglasili za madžarskega kralja, ne da bi prej vprašali madžarski narod, ali je sploh zadovoljen z njim. Še manj pa seveda sosedne države, ki imajo po mirovnih pogodbah tudi svojo besedo pri tem, kdo lahko postane madžarski kralj. Madžarska vlada se drži v vsej tej borbi precej na strani in se ne mara jasno izreči nitj za povratek niti proti povratku Habsburžanov. Na pritisk Male antante, ki je povedala, da bo najodločneje nastopila proti slehernemu poskusu povratka Habsburžanov, se je oglašil šele madžarski minister za vojsko Gömbös ter izjavil, da so Madžari popolnoma zadovoljni s svojim državnim upraviteljem Hortyjem in da ne čutijo nobene potrebe, da bi jim zakraljeval kak Habsburžan.

V Rumuniji je nastopilo popolno notranje pomirjenje.

Kmetijska stranka je krepko ohranila državno krmilo v svojih rokah in so pričeli že liberalci, ki so bili doslej v najostrejših sporih z njo, ponujati

sem imela posla že z ljudmi, ki so uživali malo večje časti, kakor jih uživaš ti.»

Hetman in njegova ženka sta se spričo teh besed spogledala. Ljubica sicer ni bila nikoli visoka in se tudi ni ponašala napram podložnim s svojo močjo kot hetmanova žena in zadružna gospodinja, toda besede čarovnice so jo le osupnile. Čarovnica se je potikala po trdnjavi že ves čas, odkar je ona na gradu gazdarica, toda za njeno preteklost se ni še nikoli zanimala.

Kdo je ta ženska? To mora na vsak način zvedeti. Iste misli so rojile po glavi tudi hetmanu. Spravil je zopet v žep drobiž, katerega je imel v roki, stopil k mizi, natočil kupico vina ter ga nato ponudil starki, rekoč: «Oprosti mi, starka, ker so bile moje besede trde. Trde so pa bile zato, ker sem borec in kot tak ne znam drugače govoriti.»

Starka je vzela kupico iz rok hetmana in pričela srebati vino. Ko je izpraznila nekako polovico kupice, je postavila kozarec na mizo, stopila k hetmanu in mu rekla, naj pokaže dlan leve roke. Hetman je ustregel želji čarovnice. Starka je prišla roko, nagnila nizko svojo z umazano cunjjo odeto glavo ter se zatopila v črte in črtice na dlani. Ko je tako proučila vse zarezne in gube, je dvignila zopet glavo, se zagledala pred sebe in, zroč v eno točko na tleh, povzela:

«Življenje vsakega človeka je podobno snežnemu plazu, ki se vali z gore v dolino. Kot mala stvarica se utrgala tam gori nekje, narašča vedno bolj in bolj, rohani in podira v svoji sili vse, kar mu pride na pot, a ko pridrči z zmanjšano ali nezmanjšano silo v dolino, se razbije ob skali ali pa polagoma ustavi, da ga stopi solnce v nič.

In ko izpije solnce iz njega zadnjo kaplico vode, je izginil v nič, a o tem, da je nekaj obstojal, pričajo nešteta stata drevesa, ki jih je pustil na svojem silnem potu Vprašaš, dragi gazda, kje je sedaj njegova sila, njegova moč. Kot meglica, ki je vstala iz razblinjajoče se mase, splava nazaj pod oblake, odkoder je prišel, dokler ne pade na tla zopet kot snežinka, ki ima zopet tisti pogoji, da nastopi viharo pot v dolino. Tudi tvoj življenski plaz drvi z vso silo v dolino in lomi vsevprek, kar mu zapira pot. Toda ta plaz se ne zaveda, da stoji na njegovi poti silna skala, katere ne bo mogel streti in ob kateri se mora razbiti, kakor hitro trčita skupaj. Razdalja med plazom in svojo pot zapirajočim robom in velika in skoro bosta trčila skupaj. Usmeri pot plazu v drugo stran, če moreš, zapovej reki, naj obrne svoj tok v nasprotno smer, proti hribu! Vidiš, to ne gre, zato je tvoje pozemsko življenje zapisano skorajšnji smrti. Pripravi svojo dušo!»

Vedeževalka je obmolnila. To priliko je porabil hetman ter dejal starki: «Ti mi napoveduješ skorajšnji konec življenja, a vedi, da dam jaz na tvoje besede prav toliko kakor na lanski sneg. Meni se še ne ljubi umreti, dasi se ne bojim smrti, ker sem ji zrl v oči že neštetokrat. In prav sedaj, ko uživam najlepšo zakonsko srečo, naj bi nastopil pot v neskončnost? Ne, starka! Vedi, da rodi ljubezen življenje in ga tudi jači. Govori kar hočeš, jaz otanem pri svojem prepričanju.»

Hetman sicer ni bil kdovekak babjeveren človek, vendar so napravile besede starke na njegovo dušo neprijeten utis, katerega se ni mogel mahoma otresti. Zbodlo ga je pri srcu, ko je videl zopet s solzami orosene oči svoje ženke, ki jo je

ljubil z vsem žarom svojega srca. Da prekine to mučnost, je velel starki, naj pove še njegovi ženki njeno bodočnost. Starka ni na to odvrnila nobene besedice, temveč prišla roko hetmanove žene in po kratkem premišljevanju dejala:

«Na dlani imaš popisano vse življenje. Čitam tu, da so bili dnevi tvojega življenja po večini jadni, a le malo jih je bilo solčnih. Sije ti sedaj solnce sreče, toda kmalu bodo sledili dnevi žalosti in obupa. Hudi udarci te še čakajo; obilo solz boš še potočila, preden dosežeš še trohico veselja, s katerim boš zaključila svojo življensko pot. To je vse, kar ti imam povedati.»

Po teh besedah se je hotela starka odstraniti, toda hetman jo je ustavil, veleč ji, da mora povedati še svojo življensko povest, ko je že prerokovala usodo njemu in njegovi ženi.

Starka je sicer ostala, a rekla ni ničesar. Šele, ko si je hetmanica obrisala oči in je tudi jela siliti v njo, se je ženica udala in dejala: «Naj bo, hetman, tebi in tvoji ženki se hočem razodeti, akoprav še nisem pripovedovala nikomur svoje življenske zgodbe. Toda to, kar imam povedati, ne smeta vedeti nedolžna otroka». Ko sta bila otroka zunaj v varstvu Milice in ko se je starka pokrepčala z vinom, je sedla zopet na nizki sedež in povzela besedo: «Ze prej sem dejala, da sem videla nekaj v srečnejše dni. Bila sem edina hči kneza Priluka, ki je načeloval rodu Hodovitov. Naš rod je imel svoje domove in grad ob vznožju Gorjanca (Trdinov vrh) in je živel v prijateljstvu z drugimi rodovi, akoprav so sprejeli že novo vero; naš rod se je namreč krčevito držal vere očakov in se ji ni hotel izneveriti. Veleš je blagoslavljala naše delo, zato smo pridelali vsako leto dosti žita in naše staje so bile polne žlahtne

sporazum, da bi sestavili z njo skupno vlado. Poklonili so se tudi kralju Karlu ter mu obljubili zvestobo, kar je vsekakor mnogo, če se pomisli, kako odločno so bili še pred meseci proti njegovemu povratku v Rumunijo.

DOPISI

IG. (Vidovdanska proslava.) Zaključek šolskega leta se je na Igu praznoval na prav slovesen način. Po slavnostni šolski maši se je vršila v šoli šolska slavnost. V slavnostnem govoru je šolski upravitelj g. Ivan Vouk nagovoril šolsko mladino, ki je rada zahajala v šolo in bila v veselje učiteljstvu in staršem; nato je govoril o potrebi stika med šolo in domačo vzgojo, slednjič se je zahvalil učiteljstvu in katehetoma za njihovo delovanje na šoli. Zaključil je govor, spominjajoč se našega modrega vladarja in njegovih svetovalcev, ki se trudijo za blagostanje naroda in države. Po slavnosti je g. šolski upravitelj otvoril šolsko razstavo. V dveh velikih sobah so bila razstavljena deška in dekliška ročna dela, risbe in pismeni izdelki. Razstava je bila odprta v soboto in nedeljo ter našla veliko zanimanje tako pri starših kakor pri otrocih. Brezdvomno jemnogo doprinesla k uspešnemu zbliznanju med šolo in domom. Istočasno je v posebni sobi razstavila upraviteljeva soproga ga. Grozdana Voukova svoja ročna dela, ki so vzbudila zlasti med odraslim ženskim spolom izredno zanimanje. Bila je to skladna skupina modernih ženskih ročnih izdelkov od preprostega perila pa do fino izdelanih mojstrov.

GORENJI LOGATEC. Letošnji nabor je bil zopet malo bolj glasen. Umejeno ponos mladih fantov, da so bili proglašeni za sposobne in vredne nositi kraljevo suknjo, vendar smo mnenja, da se je neobhodna pijanost nabornikov že preživela. Tudi hripavo kričanje «erštiga» in «tauglih» se današnji mladini ne poda več, najmanj pa Sokolom. Ali naj se vrnejo stari časi, ko je ob naborih morala teči kri?

PREZID. Glasbeno društvo v Prezidu se najiskrenejše zahvaljuje g. Josipu Klepcu, trgovcu istotam, za glasbilo, ki ga je podaril temu društvu in s tem ponovno dokazal, da je društvu na-

klonjen prav tako, kakor je bil njegov pokojni oče, ki je bil svoječasno duša vsega društvenega življenja v Prezidu.

VELIKE LAŠČE. (Smrtna kosa.) V Velikih Laščah je umrla te dni po kratki mučni boleznii v 46. letu ga. Pepca Zevnikova, žena železničarja, ter zapustila moža in štiri otroke. Lep pogreb je pričal, da je bila pokojnica priljubljena žena. Blag ji spomin, žalujočim naše sožalje!

SV. MOHOR NAD LAŠKIM. Grozna nevihta, ki je divjala nad tukajšnjo planjavo v torek 1. t. m. zvečer, je napravila precej škode. Med strašnim grmenjem je udarila strela v hišo posetnika Antona Šona. Hiša je s skednjem vred pogorela do tal. Poslopji sta bili za malenkostno vsoto šele pred 14 dnevi zavarovani. Imenovani je vsega obžalovanja vreden, ker je z vso rodbino vred brez srehe.

SMARTNO OB PAKI. Glavni odbor Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani priredi letos 20. t. m. pokrajinski shod v Smartnem ob Paki. To je tisti shod, ki se je do sedaj vršil vsako leto v Petrovčah. Spored: Ob pol 10. sv. maša za vse padle vojake občine Smartna ob Paki in za našega nepozabnega predsednika majorja Colariča. Sv. mašo bo bral g. Bonač, bivši vojni kurat. Po sv. maši bo pri spomeniku v vojni padlih vojakov pridiga, obenem pa tudi odkritje majhne plošče s primernim napisom in s sliko pokojnega majorja Colariča, po pridigi slovesni libera za padle vojake in majorja Colariča. Pri pridigi bo govoril g. Bonač. Po dokončanem cerkvenem opravilu bo javni pokrajinski shod vseh bivših vojakov za vso Savinjsko in Šaleško dolino, to je za srece Celje, Gornji grad in Slovenjgradec. Vsi, ki bi nastopili kot govorniki, se morajo poprej javiti pri Zvezi slovenskih vojakov v Smartnem ob Paki. Popoldne od 3. bo priredilo

KAJ JE, RECI, RADOST DECI?
VSE OSLAJENO, VSE OHLAJENO.
VSE, KAR IMA DECA RADA
— TO JE «CLIO» LIMONADA.

„Clio“ limonadne tablete

živine. Nekega dne, bila sem stara jedva 15 pomladi, je prišel v naš grad bradat možak v beli halji ter je zbral okrog sebe nekaj radovednih zadružnikov, ter jim začel govoriti o Kristu in njegovi veri. Moj oče, katerega so o tem takoj obvestili, je šel tudi poslušat besede bradatega meniha. A ko je čul, da poziva menih njegovo ljudstvo k odpadu od vere njihovih očetov, ga je zgrabila jeza, skočil je proti menihu in ga stresel za brado; nato ga je pa dal iztirati iz naselbine. Toda menih je bil trdovraten človek in se je zopet priplazil po ovinkih v grad in je govoril ljudem še tem ognjeviteje. To je bilo mojemu očetu kot knezu rodu in branitelju naše vere dovolj. V jezi je pograbil za svoje kopje in vsiljivca na mestu prebodel. Zbral je nato veljake rodu k daritvi v čast Svarogu. Da pa okrepi vero svojega ljudstva, se je vršilo naslednji dan veliko darovanje na žgalnem oltarju na prostem. Po daritvi je razložil moj oče ljudstvu, da je v nevarnosti vera njegovih očetov, in pozval je svoje ljudi, da se je krepko držijo; vsakega pa, kdor bi jo kršil ali pa se ji izneveril, da čaka nečastna smrtna kazen.

Mojemu očetu se niti sanjalo ni, kake posledice bo rodila smrt meniha. Komaj se je luna na novo pomladila, že je prispel v grad neki od nog do glave oborožen vojščak, ki je zahteval pri mojem očetu, da se da zadoščenje za življenje meniha na ta način, da mora sprejeti ves rod Kristovo vero, a moj oče da se mbra predati kostonjanjeviškim menihom, da ga sodijo po posvetnem in cerkvenem pravu.

Moj oče je dal hitro oklicati zbor starešin na posvetovanje. Ko je obrazložil veljakom zahtevo

in njene posledice, se je sklenilo, da se ne sprejme ne eno ne drugo in odposlancu menihov se je dejalo naslednje: »Svojemu opatu sporoči, da še nismo njegovi tlačani, kar bi pa morali postati takoj, ako bi sprejeli novo vero. Kar se tiče kazni za umor meniha, povej opatu, da se knez Hodovitov ne da trpinčiti v samoštanski mučilnici. Kdor ga hoče imeti živega ali mrtvega, naj pride ponj v njegov grad«.

Odposlanec seveda s tem odgovorom ni bil zadovoljen. Začel je groziti, kar je pa imelo le za posledico, da je prišlo vojščaka nekaj krepkih rok ter ga iztiralo preko meje naše naselbine.

Po tem dogodku, ki se je na mah raznesel po naselbini, so si bili vsi svesti, da ne bo dolgo trajalo, ko bodo prispele čete samostanskih oborožencev. Naglo se je odposlalo nekaj ljudi na poizvedovanje, ostali so se pa lotili dela pri utrdbah gradu in prenesli za nasipe tudi vse zaloge živil. Ze naslednjo noč so prihiteli opazovalci s poročilom, da je odšlo iz samostana večje krdelo vojščakov in oboroženih tlačanov, da napadejo grad ob jutranjem svitu.

Moj oče je takoj odbral krdelo izkušenih borcev in se skrtil z njimi v bližnji šumi, dočim je oddal poveljstvo nad gradom in njeno posadko staremu Volkunu.

Ze v noči so čule straže, kako se plazijo ob nasipih samostanski vojščaki, ki so le čakali na jutranji svit in na povelje za napad. Ni se še docela zdanilo, ko se je začul glas trombe. Od vseh strani so drveli vojščaki proti našim utrdbam, hoteči jih vzeti v naskoku. Toda naši ljudje so bili pripravljeni in so strli moč navala. Napadalci

Kolo jugoslovenskih sester igro v počast pokojnemu majorju. Čisti dohodek je namenjen za revno deco. Pri vsej slavnosti dopoldne in popoldne bo pel mešan zbor pevcev iz Smartna ob Paki in Ljubljanski pevski moški zbor. Vabimo tovariše iz svetovne vojne, vse zveze slovenskih vojakov, vsa udruženja vojnih invalidov, vsa društva, vse korporacije, da se na ta dan gotovo udeležijo pokrajinskega shoda in obenem odkritja ploščice v spomin pokojnemu Colariču. Vsi bivši vojniki, ki ste skozi sedem let neprestano romali na Brezje, pridite 20. t. m. tudi v Smartno ob Paki!

GORNJI GRAD. Cestni odbor za gornjegrajski srez je sklenil v vsoji zadnji seji, naj se cesta iz Solčave v Logarsko dolino do Piskernikovega zavetišča povzdigne v banovinsko cesto. Na ta način bi prišla ta velevažna cesta v prave roke, ki bi jo tudi primerno vzdrževale. Za tujski promet je to velikanske važnosti. Celjski avtobus vozi sedaj iz Celja naravnost do Piskernikovega zavetišča.

SV. BARBARA V HALOZAH. (Smrtna kosa.) Dne 22. junija smo pokopali vrlo mladenko, hčerko vzornega kmeta iz Pristave, šele 26letno Marijo Kolednikovo, ki je bolehala tri leta za jetiko. Ob njenem grobu je govoril kaplan g. Anton Božnar krasne besede njej v slovo. Vsem, ki ste se udeležili pogreba, posebno pa njenim tovarišicam, najlepša hvala, pokojni Mikiki pa bodi ohranjen prijazen spomin.

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Prvo tamburaško društvo pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah priredi v nedeljo 20. t. m. v društveni dvorani ob 3. (15.) popoldne veseloigro v treh dejanjih «V Ljubljano jo dajmo». Po igri običajna prosta zabava s plesom, šaljivo pošto, ameriškim zaporom itd. Godba na pihala in lok iz Male Nedelje. Vsa sosednja društva in prijatelji vabljeni!

POLJANSKA DOLINA. 9. t. m. je praznoval naš rojak g. Anton Dolinar, župnik v pokoju v Repnjah pri Kamniku, redok jubilej, biserno mašo, tedaj šestdesetletnico duhovniškega poklica. Jubilar je doma v Lučnah in je splošno priljubljen zaradi svojega blagega značaja. Četudi je star že nad 80 let, je še vedno čil in veder. Želimo, da bi dočakal zdrav še nadaljnje jubileje. — V nedeljo 13. t. m. popoldne bo imel naš Sokol pred sokolskim domom javni nastop. Po nastopu prosta zabava.

RADMIRJE. Gornjesavinjska plavičarska in plovbena zadruga je imela 30. junija v Radmirju odborovo sejo, na kateri se je poročalo o zgradbi škarpe ob Savinji pri Zidanem mostu, kjer je bila velika nevarnost za vožnjo splavov in se je tudi že zgodilo več nesreč. K zgradbi škarpe prispeva železniška uprava 20.000 Din, zadruga pa 21.000 dinarjev. Ta rečna zgradba je v veliko korist vseh splavarjev Gornjesavinjske doline.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

LETOS JE SEJATI VEČ ZELENE KORUZE.

Pri letošnji suši se moramo zateči k zeleni koruzi, ki jo kaže sejati v večjem obsegu po strnišču kakor navadno, da se saj deloma rešimo nastalega pomanjkanja zelene klaje in da nadomestimo po možnosti izpadek letošnje krme. Zeleno koruzo smo sicer vajeni sejati po strnišču, toda le v malem obsegu. Letos je pa treba, da porabimo zanjo vse tiste njive, ki jih bolj kaže obrniti za zeleno koruzo, kakor pa za ajdo ali pa za repo. Nobena rastlina ne bo dala letos tako hvaležnega pridelka, kakor ga bo dala enemu in drugemu gospodarju zelena koruza. Saj deloma se bo dal ta pridelok razširiti tudi pri našem malem posestniku. Naj se za letos omeje raje drugi pridelki, da dobimo zadosti prostora za zeleno koruzo.

Ce ne bomo utegnili porabiti vse zelene koruze do zime, jo bomo lahko zrezali in stlačili v jame, da se okisa. Tako okisana koruzna klaja je prav slastna in nam bo dobro došla pozimi, ko bo pomanjkanje krme še bolj trkalo na duri. Za molzno goved je taka klaja pozimi posebno dobra, ker nam po njej blizo toliko molzejo kakor po zeleni klaji.

V drugo je pa treba, da zeleni koruzi dobro pognojimo in da jo sejemo za polovico bolj redko, kakor smo sedaj vajeni. Z dobrim gnojenjem najbolj vplivamo na bogate in tečne pridelke. Seveda ji je treba dati ob setvi toliko prostora, da se lahko razvije, kar je pri sedaj običajni gosti setvi nemogoče. Zelena koruza mora še enkrat tako visoko zrasti, kakor nam zraste sedaj. Po drugih krajih jo sejejo s strojem v vrste, ki so po tri četrt do enega čevlja narazen. Pri taki setvi se zelena koruza tako močno razvije kakor navadna koruza, ki jo pridelujemo zaradi zrnja. Z dobrim gnojenjem dosežemo pa tudi, da nam zelena koruza hitro raste. Če manjka domačega gnoja ali gnojnice, nam pomagajo tudi umetna gnojila, posebno dušičnata, ki nam zagotavljajo tudi več pridelka in bolj tečno krmo.

Upajmo, da pride v kratkem do dežja in da bomo po strni, ki jo letos tudi suša stiska, lahko obdelali prazne prostore s strniščnimi sadeži, med katerimi naj bi dobila tudi zelena koruza mesto, da bo odgovarjalo potrebam naših živinorejcev, ki so prišli letos po mnogih krajih v veliko stisko zaradi nastale suše.

VARČUJMO S KRMO!

Suša, ki je nastopila letos tako zgodaj, nam preti uničiti vse lepe nade, ki smo jih imeli z letošnjo letino. Obetali smo si prav lepe pridelke pri krmi in drugih sadežih, sedaj jih pa skoraj že šest tednov trajajoče suho vreme uničuje. Zlasti trpijo travniki in druge krmske rastline. Kmalo ne bo kaj zelenega pokladati in živinorejec se bo moral zateči k suhi krmi, ki jo je ravno spravil za zimo.

To je hud udarec za našega kmeta in živinorejca. Nedogledna je škoda, ki jo bo s tem trpela zopet naša živinoreja in z njo vred vsa naša kmetija. Če ni krme, ni potrebnega užitka od živine, ni gnoja, kar se težko pozna pri poljedelstvu in sploh v gospodarstvu.

V tej stiski za zeleno krmo je treba skrajne previdnosti. Pokladanja suhe krme se je lotiti z vso varčnostjo. Izrabiti moramo za krmo vse, kar je sploh mogoče.

Na vsak način bo treba tudi pritrgovanja pri krmi, da nas pozneje ne zadene še hujša nesreča. Pri nas trpimo skoraj vsako tretje ali četrto leto več ali manj vsled suše. Zadnja suša je bila leta 1927., predzadnja leta 1922. Proti takim vremenskim nezgodam smo brez prave pomoči in se je bojevati proti zlem posledicam takih uim le z varčim in previdnim gospodarstvom.

Po eni strani je omejiti dnevne odmerke pri krmi na najpotrebnejše količine, po drugi strani je pa iskati pripravne nadomestke v raznih drugih pridelkih in odpadkih, ki so porabni za krmo. Vsakovrstna slama nam bo letos prav prišla, da se rešimo pomanjkanja. Razen tega je skrbeti, da obdelamo vse razpoložljive in prazne prostore s hitro rastočimi krmskimi rastlinami, od katerih bomo imeli že to jesen pridelke ali pa v bodoči zgodnji pomladi, ko je stiska za krmo navadno največja.

Vsa ta škoda, ki jo čutimo v takih letih, pa ne zadene samo kmetovalca, ampak se prenese na ramena vsega prebivalstva. Če ni krme, tudi mleka ni in drugih živalskih pridelkov. V takih letih je stiska za vse, kar se pokaže končno tudi v večji druginji, ki tare vse sloje prebivalstva.

Skušajmo zaradi tega po možnosti omiliti udarec, ki se nam obeta z letošnjo sušo in s pomanjkanjem krme. Varčujmo s pridelkom krme! Skrbimo za nov jesenski pridelok in za zgodnji pomladanski pridelok, in sicer s strniščno setvijo in s pozno jesensko setvijo pripravnih krmil, kakor so zelena koruza, mešanica ajde in prosa, zelena rž itd.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem ljubljanskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli I. 10 Din, II. 9 Din, III. 8 Din, krave, debele, 5 do 7 Din, krave, klobasrice, 4 do 5 Din, teleta 14.50 do 15 Din. Cene volom so malo popustile.

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 237.50 do 252.50 Din, turščico, baško, po 162.50 do 165 Din, moko «0» po 405 do 410 Din. Po zadnjem padanju so se cene zopet popravile.

JAJCA. Zaradi vročine malo blaga. Pri nas plačujejo nakupovalci 82 do 85 par za eno jajce.

Sejmi

13. julija: Litija, Planina pri Logatcu, Trebnje, Kotlje, Koprivnica.
14. julija: Žužemberk, Loče.
15. julija: Zdole, Škocijan pri Krškem, Šmarjeta pri Laškem, Beltinci.
16. julija: Dobje.
17. julija: Zdenska vas, Radeče, Sv. Filip v Vercah.
18. julija: Zabukovje pri Brežicah.
19. julija: Kropa.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

- 1 dolar za 56.20 do 56.40 Din;
v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 796.04 do 799.04 Din;
100 nemških mark za 1344.75 do 1347.75 Din;
100 madžarskih pengov za 987.27 do 990.27 Din;
100 italijanskih lir za 294.60 do 296.60 Din;
1 dolar za 56.24 do 56.44 Din;
100 francoskih frankov za 221.03 do 223.03 Din;
100 češkoslovaških kron za 167.11 do 167.91 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljica Marija je poslala 50 otrok na morje.** Nj. Vel. kraljica Marija je preskrbela 50 deklicam, svojim varovankam iz Beograda in Zemuna, obleke in jih za mesec dni poslala na morje. Otroci so se z brzovlakom odpeljali v Dalmacijo, kjer bodo na Lokrumu preživeli prijetne počitnice.

* **Visoki gostje v Sloveniji.** Te dni je prispel v Celje z beograjskim brzovlakom minister dr. Kosta Kumanudi, ki se je takoj po prihodu odpeljal z avtom na Dobrno. Z istim brzovlakom se je pripeljal v Celje tudi poveljnik naše vojne mornarice admiral Wickerhauser, ki se je nato odpeljal v Šoštanj.

* **Bivši minister Ivan Vesenjak v bolnici.** V mariborsko bolnico so prepeljali z reševalnim avtomobilom bivšega ministra, profesorja Ivana Vesenjaka. Podvreči se mora operaciji slepiča.

* **Mariborski stolni župnik Franc Moravec.** V škofijski palači v Mariboru je 2. t. m. nenadoma umrl stolni župnik, kakonik in dekan za levi breg g. Franc Moravec, star 66 let. V soboto, na Vidov dan, je še veselo razpoložen blagoslavljaj dravski motorni čoln «Maribor». Pokojnik je bil blag, ljubezniv in postrežljiv. Blag mu spomin!

* **Pet novih kardinalov** je bilo te dni zopet imenovanih. Med novoimenovanimi zopet ni nobenega Jugoslovena.

* **Akcija za železniško zvezo Slovenije z morjem.** V nedeljo se je vršilo na Sušaku posvetovanje gospodarskih zastopnikov Dravske in Savske banovine, ki so manifestirali za zgradbo železnice Kočevje—Vrbovsko. Izvoljen je bil akcijski odbor, ki bo imel nalogo, da bo posredoval za čimprejnjše uresničenje tega načrta. O veliki potrebi te železnice za Slovenijo smo svoječasnno že pisali. V zadevni resoluciji se pozivajo odločilni činitelji, naj se gradba prične brez odlašanja.

* **Spominsko ploščo Andrejkovemu Jožetu** — Jožetu Podmiljšaku so slovesno odkrili v nedeljo na rojstnem domu pokojnega pisatelja v Krašnji. Izdelal je ploščo domači klesar Veturac iz Peč v Moravški dolini. Napis na plošči pove, da je bil Andrejkov Jože rojen leta 1845., a umrl je leta 1874.

* **Konjske dirke v Št. Jerneju na Dolenjskem.** ki so se vršile 29. junija, so pokazale naslednje uspehe: Pri prvi dirki (3 do 4 leta stari konji, na daljavo 1680 m, vožnja z gigij) so prejeli: 1. darilo Jožefa Turkova, Roje pri Št. Jerneju (3 minute 36 sekund), 2. darilo Franc Pleškovič, Gomila pri Št. Jerneju (3 minute 51 sekund) in 3. darilo Franc Martinčič, Drama pri Št. Jerneju (3 minute 52 sekund). Pri drugi dirki (konji od 5 let naprej, z gigij, na daljavo 2520 m) so prejeli: 1. darilo Janko Recelj, Št. Jernej (5 minut 5 sekund), 2. darilo Alojz Mencin, Drama pri Št. Jerneju (5 minut 16 sekund) in 3. darilo Alojzij Znidaršič, Roje pri Št. Jerneju (5 minut 35 sekund). Jahanje v galopu (na daljavo 2520 m): 1. darilo Anton Mencin, Drama pri Št. Jerneju (3 minute 23 sekund) in 2. darilo Alojzij Mencin, Drama pri Št. Jerneju (3 minute 31 sekund). Dvovprežna in za ameriške dirkače določena dirka se zaradi slabega vremena nista vršili.

* **Zakon o zemljiških knjigah.** «Službene Novine» objavljajo zakon o zemljiških knjigah. Po določbah tega zakona sestavljajo zemljiško knjigo glavna knjiga in zbirka dokumentov. Glavna knjiga tvori zemljiškooknjižne vložke ter služi za vpis zemljejknjižnih teles in vseh izprememb za presojo stvarnih pravic, ki se nanašajo na zemljiškooknjižno posest in na izpremembo teh pravic. Glede na posamezna pravna področja določa zakon, da stopi novi zakon v veljavo v onih pokrajinah, kjer doslej še ni bilo zemljiških knjig.

Dr. Jože Rant

zobni zdravnik v Škofji Loki

je od 9. do 20. julija na dopustu

to je v področju apelacijskega sodišča v Beogradu in Skoplju, velikega sodišča v Podgorici in vrhovnega sodišča v Sarajevu, takoj, v ostalih pokrajinah pa po preteku šestih mesecev po objavi tega zakona, to je 1. januarja 1931. Do tedaj se morajo sedanje zemljiške knjige prilagoditi predpisom novega zakona.

* **Organizacija slovenskih žen v Argentini.** «Slovenski tednik», ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, poroča v eni poslednjih številki o naglem širjenju slovenskih, kakor sploh jugoslovenskih naselbin v Argentini. Zlasti iz slovenskih krajev onstran državne meje, se je izselilo mnogo žen in deklet v Južno Ameriko. Samo v Buenos Airesu je nad 2500 Slovenk, ki so večinoma nameščene kot služkinje ter so si pridobile dober sloves kot poštene in pridne delavke. V zadnjem času se je pričelo živahno gibanje med slovenskimi ženami in dekleti za čvrsto organizacijo ter je že izvoljen pripravljalni odbor, kateremu je poverjena naloga, da ustvari veliko novo organizacijo slovenskih žen in deklet v argentinskem glavnem mestu.

* **Admiral Njegovan umrl.** V Zagrebu je umrl v 72. letu starosti bivši poveljnik celokupne avstro-ogrške mornarice, admiral Maksimilijan Njegovan. Po rodu je bil iz Zagreba. Leta 1917. je postal komandant celokupne avstro-ogrške mornarice, po uporu naših in češkoslovaških mornarjev v Boki Kotorski pa je bil upokojen in na njegovo mesto je prišel Horthy, sedanji guverner Madžarske.

* **Vojaške vežbe pri Ptujju.** Mestno načelstvo v Ptujju razglašajo: Po obvestilu komande pontonirske polka v Ptujju bodo v času od 15. t. m. do konca oktobra t. l. vojaške vežbe na Dravi v Ptujju, in sicer v območju obeh mostov ter v prostoru do 500 m od železniškega mostu navzdol. Zaradi tega je vožnja na označenem prostoru od delavnikov prepovedana od 5:30. do 11. ter od 15. do 19. ure. Straža bo postavljena na 1 km 300 m od lesenega mosta navzgor na desni obali ter bo imela rdečo-belo tablo. Vsi splavarji in druge osebe, ki se s plovbo pečajo, imajo, ko opazijo signalno tablo, pristati, in sicer 300 m pred signalom. V času od 1. avgusta do konca oktobra se bodo vršile tudi nočne vaje ter je v tem času zaradi tega tudi od 20. do 2. ure zjutraj vsak promet na Dravi v označenem prostoru najstrožje zabranjen, posebno ker ne bo v tem času postavljena nikaka straža. Ob nedeljah bo promet po Dravi prost. Osebe, ki bi se ne ravnale po teh navodilih, nosijo same odgovornost za morebitno škodo.

* **Trikratni rešitelj življenja.** Ivan Snoj, delavec iz Toplic, se je kopal v Zagorju v Savi ter naenkrat začel potapljati. Kričnil je na pomoč. Brž je planil za njim mladi delavec pri Birollovih apnenicah Jože Burkeljc. Preden pa je priplaval do Snoja, je ta že izgubil v valovih. Burkeljc se je hitro potopil za njim, ga našel in prijel, a nesrečnik se ga je pod vodo oklenil za roke. S krepkim udarcem se ga je rešitelj oprostil, splaval na površje, zajel v pljuča zraka in se vnovič potopil. To pot se mu je posrečilo, da je s silnim naporom izvelkel že polnezavestnega Snoja iz vode ter ga rešil smrti. Junaški Burkeljc je pred dvema letoma na isti način rešil življenje steklarskemu delavcu Ranzingerju, lansko leto pa nekemu pekovskiemu pomočniku. Prav bi bilo, da bi oblastvo primerno nagradilo trikratnega rešitelja Jožeta Burkeljca.

* **Delo dobi takoj 40 izvežbanih viničarjev** v Novem Sadu. Oni, ki se zanimajo za to delo, naj obrnejo na borzo dela v Mariboru.

* **Italijanska motorna ladja zadela v naš najlepši parnik.** V nedeljo zjutraj okrog 2. se je zgodila na Jadranu, v Pašmanskem zalivu, strašna nesreča. Italijanski brzi parnik «Francesco Morosini», last beneške družbe San Marco, je zadela v naš najlepši parnik «Karagorgje», last Jadranske plovitve, ko je potoval iz Šibenika proti Sušaku. Italijanski parnik se je zaril z runcem od strani v «Karagorgja» in ga predrl skoro do srede. Skozi razpoko je takoj začela teči voda v poškodovano ladjo, ki je bila v nevarnosti, da se

potopi. Le duševni prisotnosti kapetana Prodana se je zahvaliti, da ni bila katastrofa še hujša, zakaj kapetan je, ko je uvidel nevaren položaj, dal takoj povelje, da so parnik z vso močjo, ki so je bili stroji zmožni, pognali proti obali, kjer je parnik nasedel na plitvini in se ni potopil. Ko se je zgodila nesreča, je nastala na parniku silna panika. Pet ljudi je prišlo pri nesreči ob življenje, mnogo pa jih je bilo več ali manj ranjenih. Med mrtvimi in ranjenimi so tudi češkoslovaški državljani, udeleženci vsesokolskega zleta. Smrtno žrtve in ranjence so prepeljali v Zader. Kdo je grozno nesrečo zakrivil, bo pokazala preiskava. Mornariški krogi zagotavljajo, da je «Karagorgje» vozil točno po predpisih.

* **Novice iz Amerike.** Slovenci, naseljeni v New Waterfordu v Kanadi, so si postavili svoj lastni dom, kjer se zbirajo k svojim sejam in zabavam. Tudi svojo godbo so si ustanovili, pri kateri igra nad dvajset slovenskih fantov. — V slovenski naselbini Travniki v državi Michiganu je izvršil grozen samomor rojak Franc Turek, po rodu iz Travnika pri Loškem potoku. Na prsa si je položil kos dinamita in ga zapalil. Raztrgalo mu je prsni koš in obe roki. — V Clevelandu je nagle smrti umrl rojak Jože Podpadec, star 61 let, po rodu iz Trebnja na Dolenjskem. Zapuščala ženo in štiri hčerke. — V naselbini Universal sta umrla Ivan Bajt iz Oselice pri Škofji Loki in Josip Zupančič iz Krke na Dolenjskem.

* **Avtomobil zadel v motorno kolo.** Na križišču Tržaške ceste in Stritarjeve ulice v Mariboru se je dogodil pred dnevi strašen karambol osebne avtomobila z motornim kolesom. Iz Hoč je po Tržaški cesti privozil trgovski potnik Ludovik Žiger na avtomobilu tvrdke Centra. V vozu je imel s seboj frizerko Marijo Škofovo, ki je držala v naročju triletnega Friderika Gradišnika. Z mariborske strani pa je privozil nasproti Josip Huber, uradnik tvrdke Ježek, na motornem kolesu. Na zadnjem sedežu se je z njim vozila Sofija Šauperlova, uradnica Franzovega mlina. Na križišču Tržaške ceste in Stritarjeve ulice je Žiger z avtom krenil v Stritarjevo ulico. V tem hipu je privozil tudi Huber, ki se ni mogel več izogniti, in obe vozili sta trčili druga ob drugo. Učinek je bil strašen in Šauperlovo je vrglo s kolesa. Huber je obležal s polomljeno nogo in je tudi sicer dobil poškodbe. Šauperlova ima poškodbe lažje narave po kolenih in glavi. Žigerju se ni zgodilo skoro nič, prav tako ne Škofovi, pač pa je mali Friderik pri močnem sunku dobil poškodbe po obrazu od ubitih šip. Pozvani reševalni avto je Huberja, Šauperlovo in otroka odpeljal v bolnico, kjer je bil Huber takoj operiran, Žiger pa, ki se ni mogel izkazati z voznim dopustilom in je zakrivil nesrečo, je bil aretiran. Na policiji je priznal, da nima šoferjskega izpita. Tudi Huber nima, kakor se je izkazalo, vozaškega izpita.

* **Strela jo je ubila.** V eni zadnjih nočnih neviht je nekolikokrat treščilo v braslovsko šolo in v cerkev, ki pa sta zavarovani s strelovodom, in kmalu nato še v gospodarsko poslopje posestnika Debeljaka. Sinova, ki sta spala na senu, sta jo od strahu pobrisala baš še ob pravem trenutku v hišo. V Letušu je postala žrtev strele gospa Klančnikova, po domače pri Pišku. Ko je vihar najbolj divjal, je gospodinja stopila na prag vežnih vrat. Prav tisti hip pa se je strašno zablistalo in strela je oplazila nesrečno gospodinjo, da se je zgrudila mrtva na tla. Tragedija je tem večja, ker je bila gospa Klančnikova v blagoslovljenem stanju in zapuščala pet nedoraslih otrok.

* **Čebelnjak zgorel.** Posestniku Alojzu Novaku v Veržeju je pred kratkim zgorel čebelnjak, v katerem je imel nad 50 Žnidaršičevih panjev. Kako je požar nastal, še ni pojasnjeno. Ni izključeno, da ga je zanetila zlobna roka.

* **Z drevesa sta padla.** 41letna delavka Marija Snehova iz Št. Petra na Medvedjem selu je padla z drevesa in si zlomila levo nadlehtnico. 10letni Martin Gačner iz Zabukovce pri Grižah si je pri padcu s črešnje zlomil levo nogo pod kolenom. Oba se zdravita v celjski bolnici.

Stempihar Ivon

doktor prava in advokat
mesto JESENICE št. 115
(pri Pekljarju)
Dravska banovina

* **Nesreča s patrono.** Čevljarju Franu Vršiču v Celju je eksplodirala patrona v roki in mu raztrgala palec in kazalec levice. Vršič je moral iskati pomoč v bolnici.

* **Smrtna nesreča železničarja.** Naš rojak Janez Erat, železničar na postaji Slavonski Brod, je postal te dni smrtna žrtev svojega poklica. Ko je bil zaposlen na postaji, je prezrl, da drvi na progi brzovlak. Klici njegovih tovarišev, naj se umakne, so bili prekasni. Odbijač lokomotive brzovlaka ga je udaril v hrbet ter ga vrgel z vso silo na tračnice. Nesrečni Erat je priletel na tračnice z glavo. Tudi lokomotiva mu je prizadela smrtne poškodbe. Ko je brzovlak odpeljal, so našli ponesrečenca sicer še živega, a je v bolnici, kamor so ga takoj prepeljali, kmalu izdihnil. Zapustil je ženo in dva sinova. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

* **Hudo ponesrečena stavbna delavca.** V Žumberku na Dolenjskem se je pripetila huda nesreča. Na strehi neke nove stavbe sta bila zaposlena posestnikov sin Jože Zupančič ter 37letni Ivan Koželj. Sredi dela je nenadoma obema spodrsnilo in sta oba strmoglavila z višine na tla. Obležala sta na tleh hudo poškodovana. Zupančič si je zlomil obe roki, Koželj pa obe nogi. Poškodovana delavca so prepeljali v splošno bolnico v Ljubljani.

* **Trije požari zaradi strele v Mislinjski dolini.** Strela je pri zadnji nevihti v Mislinjski dolini vžgala kar na treh straneh: v Plamečah neki hlev, v Legnu kozolec in v Turiški vasi gospodarsko poslopje. Največjo škodo trpi posestnik Šotl v Turiški vasi, ki mu je zgorel hlev do tal. Le požrtvovalnosti slovenjgraških gasilcev, ki so bili navzlic strašnemu neurju v najkrajšem času z avtomobili na kraju nesreče, velja zahvala, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja in da so rešili vsaj živino iz hleva. Škoda je pri vseh treh pogorelih krita le z nezatno zavarovalnino.

* **Samomor stare ženice v duševni zmedenosti.** V Predmostu pri Poljanah nad Škofjo Loko je čedna domačija malega posestnika Čadeža, po domače Podbregarja. Njegova žena, okrog 70letna Marija, je trpela že dolgo časa na hudem raku na jeziku. Ko so pred nekaj dnevi organizirali romanje v Lurd, so stari ženici nekateri svetovali, naj se udeleži romanja in poskusi ozdraviti svojo hudo bolezen z lurdsko vodo. Ženica je res to storila, toda svoje bolezni se ni odkrižala. Rak je napredoval in jo mučil dalje, obenem pa je ženo, ki je bila z možem vred zelo varčna, vedno bolj peklo, da je brezuspešno porabila toliko denarja za pot. To si je tako gnala k srcu, da se ji je začel mračiti um. V takem stanju je napravila konec svojemu bednemu življenju in se je te dni obesila v svoji spalnici. Bridka usoda stare ženice je vzbudila splošno sočuvstvovanje.

* **Silna nevihta nad Celjem in okolico.** Predzadnji terek zvečer je zadivjala nad celjsko kotlino in dalje proti Mariboru tako silna nevihta, kakor je že davno ni bilo. Med neprestanim grmenjem in treskanjem je lil dež kakor iz škafa. Nevihta, ki se je kmalu po polnoči poglobila, je razsušeno zemljo temeljito namočila. Med nevihto so strele zanetile več požarov v daljni celjski okolici.

* **Samomor.** V Tomačevem je skočila te dni v Savo 26letna posestnikova hčerka Frančiška Kajzerjeva. Truplo nesrečnega dekleta so potegnili iz vode pri Radomljah. Nesrečnica je obupala zaradi klevetanja nekkih ljudi.

* **V Kolpi je utonila služkinja gostilničarja** Zupaniča iz Gradca Antonija Kraljeva, ki se je kopala tam s tremi otroki svojega gospodarja.

Pokojnica je bila doma iz Zajčjega vrha ter je bila pridna delavka.

* **Smrtna nesreča Slovencev v Pečuhu.** Pred nekaj dnevi se je v rudniku v Pečuhu podrlo neko leseno ogrodje in pokopalo pod seboj tri rudarje, med temi delovodjo Franca Maleša iz Kamnika. Na pomoč prihiteli rudarji so enega rudarja izkopal še živega, dočim sta bila Maleš in njegov tovariš že mrtva. Maleš zapušča ženo in enega otroka.

* **Strela ubila otroka.** V eni zadnjih noči je med silno nevihto treščilo v gospodarsko poslopje posestnika Petra Sodina v Stranica pri Konjicah. V hipu so bili krma, žito in hlevi v ognju. Z veliko težavo se je posrečilo rešiti tri krave. Katastrofa je za posestnika tem hujša, ker je postal žrtev strele tudi njegov desetletni sinko Ferdo. Škoda je le deloma krita z zavarovalnico.

* **Požar pri Rimskih Toplicah.** Eno zadnjih noči se je vžgal hlev posestnika Lubija blizu Rimskih toplic. Gasilci so se urno zbrali in hiteli reševati. Požar je napravil za 35.000 Din škode, a posestnika Lubija je zadela še druga nesreča. Pri reševanju živine iz hleva je padel tako nesrečno, da so ga morali takoj prenesti v posteljo.

* **Velik požar pri Novem mestu.** Po hudi nevihti, ki se je izlila nad Novim mestom in okolico 2. t. m. opolnoči, je udarila strela v gospodarsko poslopje Frana Teksterja pri Sv Petru pri Novem mestu. Preden so se domači prav zavedli, kaj se je zgodilo, je bilo že vse gospodarsko poslopje v plamenih. Poleg domačih gasilcev so prihiteli na pomoč vrli Šmiheljčani, ki so ostali na pogorišču vse do 6. zjutraj, ko ni bilo več nobene nevarnosti. Posestniku Teksterju so zgoreli skedenj, kozolec-dvojnik, svinjak in hlev. Tudi ves letošnji pridelek ječmena, rži in sena je postal žrtev plamenov. Živino so k sreči še pravočasno rešili. Domači pastir, ki je spal na skednju, je namreč takoj, ko je udarila strela, skočil v hlev, odpel živino in izgnal svinje. Tekster, ki je invalid brez desne roke, trpi občutno škodo. Zavarovan je bil le za malenkostno vsoto.

* **Neznan obupanec.** V Ljubljani pri Vevčah so opazili neki ljudje truplo neznanega moškega in ga potegnili iz vode na breg. Dogodek so javili orožniški postaji, ki je ukrenila, da so truplo prepeljali v mrtvašnico v D. M. v Polju. Orožniki so pozneje ugotovili, da gre za samomorilca, ki so ga opazovali ljudje pohajati 28. junija popoldne ob bregu Ljubljane ter skočiti v vodo, ki ga je takoj pokopala pod seboj. Gre za okrog 60letnega neznanca, ki ni imel pri sebi nikakih dokumentov.

* **Smrtna nesreča vojaškega letalca.** Med poletom nad Beogradom in Zemunom se je ponesrečilo vojaško letalo, ki ga je pilotiral narednik Ljubljenović. Padlo je na rob malega otoka sredi Dunava, kjer se je razbilo. Narednika Ljubljenovića so potegnili mrtvega izpod ruševin.

* **Žrtev avtomobilske nesreče.** V okolici Lesc na Gorenjskem se je pred dnevi pripetila huda nesreča, katere žrtvi sta postala solastnik elektrotehniškega podjetja Vojnovič & Co. na Glincah pri Ljubljani Anton Justin ter njegova žena. Justin je napravil na Gorenjsko izlet z avtomobilom, a je imel defekt in je zato prenočil na Selu pri Žirovnicah pri gostilničarju Osvaldu. Naslednje jutro je svoj voz privezal na avto nekega svojega znanca, na kar so se peljali nazaj proti Ljubljani. Na poti iz Žirovnice proti Lescam pa se je pripetila nesreča. Nenadoma se je na klancu odtrgala vrva, za katero je bil privezan Justinov avto. Avto z Justinom in njegovo ženo je zdrvel s ceste naravnost v obcestni jarek, se prevrnil in pokopal zakonski par pod seboj. Oba sta bila hudo poškodovana in so ju prepeljali nato z reševalnim avtomobilom iz Kranja v splošno bolnico v Ljubljano. Poškodbe Justinove žene Marije so bile lažjega značaja, dočim je imel Justin sam poleg zunanjih tudi notranje bolečine. Njegovo stanje se je naslednjega dne poslabšalo in je zaradi poškodb umrl.

* **Huda nesreča pri delu.** Dne 2. f. m. zjutraj je šel 24letni kmetijski mladenič Anton Kos iz Martinje vasi na delo v Mrtvaški hrib, kjer je

imel opravka z drvi. Nenadoma pa je mladenič pri vzdigovanju težkih bremen občela slabost in iz ust mu je začela liti kri. Tovariši so ponesrečenca spravili k zdravniku v Mokronog.

* **Nesreča pri gasilski slavnosti v Domžalah.** V nedeljo popoldne je gasilno društvo v Domžalah praznovalo 50letnico svojega obstoja. Za popoldne so bile napovedane javne vaje gasilcev in je eden izmed gasilcev splezal na okrog 15 metrov visoko raztezljivo lestev, ki je stala na prostem. Naenkrat se je lestev v sredi prelomila in gasilec je padel na tla. Ponesrečenec je Fran Grčar, rojen v Šutni pri Domžalah. Uslužben je bil kot mizarski pomočnik pri tvrdki Avgust Volk v Ljubljani na Resljevi cesti. Dobil je hude poškodbe na glavi in se mu je vnila kri iz ušes in ust. Nalomljeno ima tudi hrbtnico. K sreči je pri padcu padel na žice antene, od tam pa na nižje ležečo električno napeljavo, ki se je pretrgala. To je znatno oslabilo njegov padec, ker bi se sicer gotovo takoj ubil. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko splošno bolnico.

* **V Kolpi sta utonila.** Gospa Marija Ivana etičeva in na dopustu se mudeči mornar Jože Plut iz Metlike sta se po kosilu šla skupno kopat. Na zelo plitkem mestu sta prekoračila strugo in splezala na mali otok sredi Kolpe. Dočim je Kolpa na eni strani otoka zelo plitka, je na drugi strani do pet metrov globoka in zelo deroča. Plut in Ivanetičeva sta hotela na tem mestu priti tudi na nasprotno obalo reke. Ivanetičeva, ki ni znala plavati, se je začela kmalu potapljati. Plut, ki je star mornar in izboren plavač, ji je skočil takoj na pomoč, vendar pa se ga je potapljajoča se Ivanetičeva tako oklenila, da je ni mogel rešiti. Najprej se ga je krčevito oprijela, ko pa jo je zalila voda, je popustila in izginila v globino. Končno je skušal Plut sam splavati na breg, vendar pa mu je brčkone voda vdrla v pljuča in je dva metra pred obalo utonil. Na Plutove klice so drugi kopalci, ki so bili v bližini, takoj prihiteli na pomoč, vendar pa je bilo že prepozno. Šele čez četrte ure so našli najprej Pluta, potem pa še Ivanetičevo. Skušali so ju z umetnim dihanjem spraviti k življenju, a vse zaman. Poklicani okrožni zdravnik dr. Pavčič iz Metlike je mogel ugotoviti samo nastop smrti. Nesreča je vse prebivalstvo tem bolj pretresla, ker je Plut po 22letnem bivanju v Ameriki šele pred 14 dnevi prišel na tritedenski dopust. Ivanetičeva, ki je oddaljena sorodnica pokojnega Pluta, pa je baš te dni čakala na svojega soproga, ki je istotako zaposlen že več let v Ameriki, od koder se pravkar vrača v domovino. Zapušča tri nepreskrbljene otroke.

* **Samomor Slovenke v Zagrebu.** 30letna delavka tovarne «Union» v Zagrebu, Pavla Juričeva, po rodu iz Slovenije, se je vrgla pod vlak, ki jo je popolnoma razmesaril. V pismu, ki ga je zapustila, pravi, da ni nihče kriv njene smrti. Vse življenje je bila vedno nesrečna in zato se je odločila za smrt. Njeni znanci pripovedujejo, da je živela v veliki bedi, vrhu tega pa je bila skoro vedno boleha.

* **Strela zanetila požar.** Te dni ponoči je med nevihto udarila strela v kuhinjo vile upravitelja v p. Lintnerja pri Zidanem mostu ter razbila vso električno napravo. Strela je zanetila ogenj, ki pa ga je hitro zadušilo gasilno društvo. Hčerka g. upravitelja je bila nekaj minut pred udarom strele pri oknu, a se je k sreči pravočasno odstranila od okna.

* **Padec kolesarja.** Na Ježici pod gostilno «Ruski car» se je ponesrečil v nedeljo strojnik Janko Matjašec, zaposlen v Zadružni tiskarni. Na poti h kopanju se je hotel s kolesom ogniti avtobusu, pri čemer pa je zadel ob neki kamen in odletel s kolesa na tla. Padec je bil tako nesrečen, da je obležal Matjašec na mestu nezavesten. V bolnici so ugotovili, da si je precej pretresel možgane.

* **Pod kopita konja je prišla te dni pred lekarno pri Arehu v Mariboru 84letna Ana Klampferjeva iz Nove vasi ter dobila več ran na glavi in desni roki. Reševalna postaja je starko spravila v bolnico.**

* **Smrtna nesreča.** Sin železniškega uradnika g. Kulčarja v Dolnji Lendavi se je te dni smrtno ponesrečil. Padel je pod kolesa vagona, ki so mu strla lobanjo. Cenjeni oibtelji naše sožalje!

* **Pobegol norec.** Iz opazovalnega oddelka splošne bolnice v Ljubljani je pobegnil nedavno 35letni umobolnik France Cirej, doma iz slovenjegraške okolice. Cirej je bil doma zelo nasilen in je že delj časa kazal znake slaboumnosti. V divji jezi je baje hudo telesno poškodoval že več ljudi. Ušel je iz sobe ter zlezal v pralnico, iz katere se mu je posrečilo utesiti v mesto. Njegov beg so nekateri strežaji sicer opazili, vendar umobolnika niso mogli zadržati. Cirej je begal nekaj časa po mestu, nato pa je izginil v stranske ulice in ušel zasledovalcem v smeri proti Mostam. Ponoči je taval po D. M. v Polju in sosednjih vaseh, nakar se je priklatil zjutraj do nekega kmeta, ki mu je dal par čevljev. Seveda pa je kmet v čudnem gostu takoj spoznal norca in je obvestil po njegovem odhodu o tem druge ljudi. Cirej je nato odšel na travnik blizu Studenca, kjer se je vlegel. Pozneje je jel tekati okrog in nadlegovati ljudi. Ker so ljudje uvideli, da imajo pred seboj resničnega norca, ki je nekatere ogrožal, je telefoniral nekdo na reševalno postajo, ki je obvestila tudi bolnico. Po norca so se odpeljali z avtomobilom organi reševalne postaje ter 4 bolniški strežaji. Čim je avtomobil obstal na cesti in so strežaji izstopili, je pričel Cirej naravnost divjati. Strežaji so ga skušali sprva zlepa pregovoriti, naj se vsede v avtomobil. Norec pa je na to odgovoril skrajno nasilno. Lotil se je strežajev in so imeli ti hude boje, preden so ga mogli povezati. Cirej se je krčevito branil ter je tolkel po strežajih z vso silo. Ranil je vse 4 strežaje, ki so ukrotili norca šele čez dobro uro in ga močno povezanega prepeljali nazaj v umobolnico.

* **Samomor zaradi nesrečne ljubezni.** Te dni je šel kovaški mojster Josip Bachmayer iz Kočevja po opravkih v svojo šupo. Ko je stopil skozi vrata, je že ob vhodu zadel ob nekoga, ki je visel skoro tik ob vratih. Vznemirjen se je ozrl na obešena in v svoji grozi spoznal v njem svojega sina. Mladenič se je obesil zaradi nesrečne ljubezni.

* **Požari žita ob gorenjski železnici.** Silna vročina zadnjih dni je popolnoma izsušila zemljo in dozorelo žito. Zaradi tega se je vnela te dni ob gorenjski železnici blizu Ljubljane od isker iz lokomotive pšenica na polju proti Dravljam. V ljubljanskem področju sta pogoreli dve njivi, pa tudi dalje proti Št. Vidu so iskre iz lokomotiv povzročile precej škode.

* **Slepar.** Vseh mogočih zvijač se poslužujejo delomrzneži. Te dni se je pri znanem kmetu okoli Sv. Planine oglasil mlad človek, češ, da bi kupil od njega lepega junca, ki je bil naprodaj. Kmet mu seveda ni takoj zaupal, a ko je mladi mož predlagal, naj junca stehta in da mu bo pri tehtnici takoj izročil vso kupnino, se je kmet otrese predpovedi in privolil. «Kar skočite čez hribeček do tehtnice, junca bom pa že jaz tja prignal okoli hriba», je predlagal mladenič in kmet si ni dal dvakrat reči. Z juncem in bri belem dnevu mi ne bo popihal, si je mislil zaupljivi možak. Pot, po kateri je mladenič gnal rejenega junca, drži skozi bližnjo vasico mimo krčme, kjer se je ustavil na požirek. Krčmarju je žival ugajala in omenil je mladeniču, da bi junca kupil ali pa zamenjal za svojo kravico. Kaj hitro je bila zamenjava sklenjena in zaarana, le razliko na teži je še ugotoviti in potem bosta že po krščansko naredila. Krčmar se je ponudil, da ba gnal živinče kar sam na bližnjo tehtnico. Mladenič ni ugovarjal. Ko je gostilničar odgnal oba repa, jo je na mladenič z lahko prisluženim denarjem ucvrl čez njive in ga ni bilo več na spregled. Kako sta se pogledala pri tehtnici kmet in gostilničar, si lahko mislimo. Te dni se je pojavil na Colnišču nad Toplicami neki mlad mešetar s kravico, ki jo je na vse načine prodajal. Orožnikom, ki so mu hoteli pretipati obisti, se je postavil po robu, a so ga je spravili na varno v Litijo, kjer bodo ugotovili, ali ni morda on tisti ptiček in pa čigava je kravica. Kolikor so doznali takoj po aretaciji, je bil mladenič že prej kaznovan.

* **Oče nad sina.** V Metliki se je sprl čevljarški mojster Gustav Hönigmann s svojim očetom. Stari možak pa je nenadoma zgrabil za nož in razparal sinu trebuh, da so mu izstopila čreva. Ranjenca so v obupnem položaju prepeljali v bolnico v Karlovac.

* **Okradena na trgu.** Neža Hrenova, žena posestnika iz Žužemberka, je prinesla te dni na ljubljanski trg jajca in mlečne izdelke, kar je vse razpečala. Ko se je pomenkovala z neko sosedo, ni opazila, kako ji je neznan tat ukradel iz košare rdečkast namizni prt ter vanj zavito belo naglavno ruto, v kateri je imela Hrenova zavezanih okrog 400 Din. Poklicani stražnik je prijel dva sumljiva dečka, ki sta se nahajala takrat v bližini, a se je kmalu izkazalo, da nista krivca.

* **Prepoved zahajanja v gostilne.** Predstojništvo celjske mestne policije opozarja na podlagi razsodbe okrajnega sodišča v Celju vse gostilničarje in točilce opojnih pijač, da je prepovedano zahajanje v gostilne za dobo osmih mesecev (od 26. junija 1930. do 26. februarja 1931.) brivskemu mojstru Matiji Bukovčanu.

* **Maščevalnost ali pokvarjenost.** Posestnik Ivan Brulc iz Smolenje vasi je te dni opazil, da ima njegova najboljša krava z nožem prerezano vime. Za storilcem, ki se je nad posestnikom na tako sirov način maščeval ali pa dejanje izvršil iz sirovosti, ni sledu.

* **Neznani lastniki ukradenih predmetov.** V Mariboru je bil aretiran Franc Otorepec, doma iz Spodnje Hudinje pri Celju. Pri njem so našli več predmetov, izvirajočih iz tatvin, izvršenih v Celju. Razen tega je policija zaplenila v Čretu pri neki stranki več predmetov, ki jih je dotični stranki prodal Otorepec, a izvirajo gotovo iz kakih vlovov v bližnji celjski okolici. Policija ne ve za lastnike naslednjih predmetov: 2 brisač, 1 ovratnika, 1 srajce, 1 modnih hlač, 1 jopiča, 1 klobuka in 1 žemperja. Lastniki naj se javijo na celjski mestni policiji.

* **Star grešnik** je 51letni slikarski pomočnik iz Svečine Avgust Vassala, že večkrat kaznovan zaradi hujskanja proti državi in podobnih pregreh. Te dni je zopet v gostilni Verzel v Slomšovi ulici v Mariboru stresal svojo jezo na našega kralja in državo. Aretirali so ga in oddali sodišču.

* **Grd zločinec.** Te dni je hotel v bližini jese-niške železniške kurilnice storiti grd zločin nad sedemletno hčerkico ge. R., stanujoče na Jesenicah, 27letni J. A. iz Celja, delavec pri gradbeni tvrdki inž. Josip Dedek, ki gradi vodovod na Jesenicah. Z raznimi obljubami in slaščicami je izvabil dekletce na samotni kraj, kjer bi bil gotovo dosegel svoj namen, da ni prizora opazila neka gospa in priklicala njeno mater, ta pa orožnike, ki so zlikovca takoj aretirali in ga uklenjenega spravili v sodne zapore v Kranjski gori. Omenjeni delavec je bil že zasačen pri sličnem zločinskem poskusu na Bledu, pred kratkim pa, ko se je vršil na Jesenicah dan bonbončkov v prid Družbi sv. Cirila in Metoda, je obljubil nekemu dekletcu, ki mu je ponudilo bonbončke v nakup, da jih kupi celo množino, ako gre z njim.

* **Neprijeten obisk v stanovanju.** Šivilja Alojzija Kolarjeva na Glincah pri Ljubljani je opazila, da ji je zmanjkalo iz nezaklenjene omare v spalnici cel tisočak. Razburjena je odhitela na stražnico in prijavila tatvino. Uvedena je bila preiskava, ki pa je ostala brezuspešna.

* **Pri ljudeh, ki so potrli,** pretrujeni, za delo nezmožni, provzroči naravna «Franc Jožefova grenčica» prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je Franc Jožefova voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. Franc Jožefova grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Spreobrnjenje

Po zelenih livadah se je razgrinjalo velikonočno jutro. Raz streh so vihrale zastave na cesto, koder se je razvila vsako leto velikonočna procesija. Ljudje so zgodaj vstajali ter se pripravljali za slovesno cerkveno opravilo.

V skromni podstrešni sobici je vzdihovala uboga žena. Vso noč je presedela v čakanju, kdaj se povrne mož, ki je poganjal v krčmi dnevni zaslužek. Zraven nje na klopi je spala njena hčerka, petletna Jožica, odeta s cunjami. Obe sta bil blede, pomanjkanje jima je bilo zapisano na obrazu.

Mati je odgrnila okno, zastrto s ponošenim predpasnikom. Vzdihnila je in pogledala na cesto. Vaščanke so hitele z belo pogrnenimi jerbasi proti cerkvi, kamor so nesle blagoslovit velikonočne dobrote. Stiskale so si roke ter si voščile vesele praznike.

V očeh so ji zamigljale grenke solze. Milo se ji je storilo, ker se jim ni mogla pridružiti. Pri hiši ni bilo ne jerbasa ne kolača, da bi ga nesla k blagoslovu. Premišljala je, s čim bo nasitila otroka, dočim se bodo drugi gostili pri obloženih mizah. Tako daleč jo je privedlo nesrečno možvo pijančevanje.

Pehtar je bil najboljši človek, ko se je poročil s Krečarjevo Polonico. Bil je čevljar, vse je hvalilo njegovo delo. Pridno je delal ter si je v prvih letih obilo prihranil. Pozneje pa je zašel na kriva pota. Zapeljala ga je slaba družčina, ki ga je sčasoma popolnoma pokvarila. Vse, kar je zaslužil, je zapil ali zaigral, ženo je pretepal, celo do svojega otroka ni imel očetovske ljubezni.

Polonica je vzdihovala in jokala. Koliko jih pride vsako leto domov na velikonočne praznike! Njen mož pa beži od doma in pušča v revščini njo in otroka. Srce mu je otrpnilo do vsega, celo do največjega praznika nima več spoštovanja.

«Kadar pride, bo zopet razgrajal», se je stresla v mislih na možvo sirovost. «Oh, veliko nedeljo bo onečastil!»

Na stopnicah so se pojavili opotekajoči koraki. Plaho se je stisnila v kot, kjer se je sklonila, kakor da bi dremala.

Srdito je udaril po vratih in zarobantil. «Odpril!» je zahteval. «Čemu mi zaklepaš?»

Pohlevno je odprla vrata, čeprav niso bila zaklenjena. Ni mu hotela dati povoda, da bi se prepiral. Rajši je trpela in molčala.

«Kje je zajtrk?» je iskal prepira.

«V peči je še nekaj večerje», mu je plaho odvrnila.

«Ne maram, je prestana. Skuhaj mi črno kavo.»

«Nimam ne kave ne sladkorja...»

«Slaba gospodinja! Pri nas ni več nobenega reda.»

«Peter», ga je milo pogledala.

«Nikar mi ne očitaj!» je zarjul ko obseden.

«Jožica spi. Kako se bo prestrašila!»

«Mamica!» Hčerka se je predramila ter se je stisnila v materino krilo.

«Tiho!» je zatulil. Razjarjen je pograbil kopito ter ga je vrgel v otroka.

Deklica je omedlela. Jok ji je zastal v grlu, omahnila je materi v naročje.

«Moj Bog, ubil si jo!» je kriknila mati ter jo pričela tresti in klicati.

Pehtar se je prestrašil. Mahoma se je iztrezil in zavedel, kaj je napravil. Silno je bil zmeden in poparjen.

«Nesrečnik, kaj si storil!» je stokala mati. «Nič se ne zave. O, moje drago, edino dete!»

«Ali res ni pomoči? je vzdihnil in sklenil roke. «Pomagajte! Kaj sem storil!»

Prestrašen je odprl okno, a ni se upal pogledati na cesto. Pravkar se je razvila iz cerkve velikonočna procesija. Med pritrkavanjem zvonov so cingljali zvončki, na bližnjem gričku pa so pokali topiči in poveljevali cerkveno slovesnost. Ko je prenehalo zvonjenje, tedaj se je razlila po trgu prijetno ubrana pesem:

«Dan presveti, dan veselja,
srčno mi pozdravljen bod!
Smrt več nima svojga žela,
res je danes vstal Gospod.»

«Pomagajte!» je hotel zakričati, toda glas mu je odpovedal. Nehote je zdrknil na kolena. V sru je sklenil, da bo vstal v novo življenje, ako se mu hčerka vzdrami iz omedlevice.

«Jožica!» je vzkliknila Pehtarica, ko se je deklica nenadoma zganila in pogledala okrog sebe. Oči so ji zažarele od veselja, mahoma je pozabila svojo bedo, ustnice so ji šepetale: «Ale-luja!»

Pehtar se je sklonil ter poljubil otroku nežno čelo. Milo je pogledal ženo ter jo prošil oduščanja. «Nikoli več ne bom popival», ji je slovesno obljubil.

Polonica mu je prijateljsko stisnila desnico. Praznik vstajanja je zacelil rane, katere ji je zadalo trpljenje. V hišo so se vrnili ljubezen, mir in zadovoljstvo. Mož je ostal zvest svojemu sklepu vse življenje.

Soteščan.

Žrtev sleparjev

V tistih časih, ko še ni po železni cesti sopihal v Trst vlak — črni konj, je Sopotnik prodal tja lepo količino tramov. Pol leta so pele žage in sekire po njegovem gozdu in vso jesen in še spomladi je teden za tednom vozil trame v Trst. Veliki teden naj bi bila denárska (obračun). Oče Sopotnik je bil zadovoljen, da je delo končno opravljeno, in se je veselega srca v ponedeljek po cvetni nedelji podal na pot. Izsekal je bil ves gozd, da bi si z izkupičkom izboljšal in preuredil svoj grunt. V mislih je delil stotake: koliko dobi ta hči dote, koliko ona, koliko bo porabil za hlev, koliko za zemljo samo. Imel je sicer velike njive, a sredi najlepših skalovje kakor bajte. Te ovire je nameraval razstreliti in odpeljati, jame pa zavoziti s cestnim blatom. Ako dobro zagnoji, bo v nekaj letih tamkaj plodna zemlja in lehe ravne ko rjuhe.

Takole zatopljen v načrte in račune je priromal oče Sopotnik v Trst. Zapeljal je na trgovčevo dvorišče, kjer je bilo nakopičenega cele gore lesa, izpregel in stopil v pisarno. Dolgo sta potlej tamkaj s trgovcem računala, kajti Sopotnik je štel še po starem. V drenovo palico si je bil zarezaval križe in razne zareze. Tržaški trgovec se ni spoznal v tej modrosti, oče Sopotnik pa ne v trgovčevih kljukah. Po mnogoterem naporu sta se končno zedinila in Sopotnik je izvedel, da dobi še blizu štiri tisoč goldinarjev, znesek, ki je pomenil tisti čas lepo premoženje. Trgovec odšteje denar, ki ga možakar lepo pospravi in odide. Zunaj spet zapreže, sede na voz in se odpelje. Pripelje se na kraj skladišča, pa ga le začne mikati, da bi še enkrat preštel. Ustavi tedaj konje, zleze raz voz, sede na kup tramov in začne preštevati bankovce. Takšne vsote še ni imel hkratu v rokah nikoli, naj je tudi gospodaril že blizu tridesetih let, zato so se mu v razburjenosti tresle roke ob tolikem denarju in ni nikakor mogel prešteti prav. Štel je in štel, pa je bilo zdaj preveč, zdaj spet premalo.

«Ali se grejete, očka?» ga nagovori tuj človek.

Sopotnik se ozre in vidi pred seboj dva gosposka neznanca. Sprva se ju skoro prestraši, ker sta pa le vljudna in prijazna, jima polagama razodene zadrego. Eden izmed tujcev se tedaj hitro poslovil, češ, da ga kličejo nujni opravki, drugi pa ljubeznivo prisede k Sopotniku in začne kramljati z njim. Kmet mu pripoveduje od začetka do kraja, kar ve in zna, gospod je pa tudi zgovoren ter je celo videti kmetskemu stanu na moč naklonjen.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

«Vam ne gre štetje, kaj ne?» pravi nazadnje in Sopotnik vzdihne:

«Res ne vem, ali se zdaj zapored motim, ko štejemo, ali sva se prej v pisarni z gospodom zmotila.»

«O, je res treba biti previden,» meni tujec, «veste, takole mestnim ljudem ne sme človek nikoli preveč zaupati.»

«Mislite?» se prestraši Sopotnik.

Tujec resnobno prikima.

«Če hočete, vam jaz pomagam prešteti,» se ponudi nazadnje.

Sopotnik malo pomisli, toda gosposki tujec je res videti tako uslužen in zanesljiv, da mu možak brez oklevanja izroči več šop bankovcev, toda glej spaka! Tudi gosposki človek se vsak hip zmoti.

«Kaj če bi šla oba skupaj nazaj v pisarno?» meni očanec. «Ne bo zastonj, gospod, nič se ne bojte!»

«Še enkrat preštejem,» odvrne tujec, «potem pa res kar nad trgovca, če ne bo v redu! Kaj bo odiral in peharil ljudi, saj itak dovolj zasluži!»

Sopotnik je bil tujčeve ogorčenosti resnično vesel.

«To je dobro, da človek takole po svetu le še najde poštene ljudi,» je dejal in ni čutil, da nekaj škrtja za njim. Nenadoma ga splaši oster žvižg. Sopotnik se ozre, a prijazni tujec vstane:

«Vesele praznike, očka!»

Sopotnik vidi, da je k gosposkem neznancu zdaj spet pristopil še oni, ki so ga bili poprej klicali nujni opravki, pa ga zaskrbi:

«Ali ne pojdete zdaj z menoj v pisarno, gospod?»

«Je že vse v redu!» meni tujec, Sopotnik seže po zamašeni listnici in začuti v njej mesto bankovcev kos lesa.

«Jejhata, gospod moj denar!» krikuje v strahu, toda onadva že letita, kakor bi kuril za njima. Sopotnik jo hoče pocediti za njima, vstaja in ne more nikamor. Neznana roka ga zadaj drži za suknjič.

«Na pomoč!» zavpije in se otresa, nazadnje sleče suknjič in zdirja, toda o neznancih ni sledu. Obupani kmet kriči kakor obseden in kmalu privpije gručo gledalcev in tudi stražnika k sebi, samo onih dveh ni od nikoder. Ko stražnik izve, kako je bilo in za kaj gre, stopi k tramom in hoče dvigniti in preiskati Sopotnikov suknjič, toda nevidna roka ga še vedno drži.

«Jojhata,» se zboji Sopotnik, «narejeno je.»

Stražnik odkima:

«Nič narejeno, ampak pribito je!»

Potlej razloži potrtemu kmetu, da je padel v roke poklicnim mednarodnim tatovom, da bo sicer policija storila, kar bo v njeni moči, da pa ne more reči, kakšen bo uspeh.

Nič ni pomagalo: Sopotnik je moral brez denarja domov in je preživel tisto leto tako bridke praznike kakor še nikoli. Čakal je in upal, ali denarja ni videl nikoli več in grunt je tako občutil težki udarec, da se je prijelo Sopotnika novo ime: Revež! Še danes nosi njegov rod domače ime Revež, naj si je tudi posestvo sčasoma prebolelo izgubo. Takratnega Sopotnika nezgoda tudi še sveža živi v ustnem izročilu in sedanji gospodar, vnuk tedanjega, jo često rad pripoveduje otrokom, zlasti vselej za obletnico dogodka, na veliki teden.

Ivan Albreht.

Izlet v sanjah

Tu in tam so njive sveže preorane in se pari sočna prst v pomladnem solncu, tu in tam je že zeleno razgrnjena ozimina po lehab. Vas je kakor umita in pomlajena in ob potoku že brste vrbe. Pod vrbo sedi Nacek. Vejico si je odrezal in jo zdaj pripravlja in gladi in gleda, kje ji bo snel lub, da si napravi piščalko. S pipcem jo obdelava, potrkava po njej in roti:

Da bi se snela,
da bi pela,
kakor svetega
Petra-Pavla zvon!

Tedaj priplava po vodi ribica, zlata in srebrna ribica, pa že ni več ribica, ampak zala deklica.

«Kaj delaš, Nacek?»

Nacek jo gleda in se čudi. Tako lepa in neznana se mu zdi, pa zopet tako domača, kakor bi bil že kdo ve kdaj z njo pri igri.

«Odkod prihajaš, deklica?»

Deklica v beli haljinici in z zlatim pasom prepasana se mu nasmehne. Ko strese ljubko glavico, se ji usiplje srebrna rosa z las.

«Ali me ne poznaš, Nacek?»

In v vrbju nekje se zasmeji ščinkovec in se smehlja taščica:

«Joj, Nacek pa svoje sestrice ne pozna!»

In Nacek prebledi in se domisli Minke, ki je lani utonila v tolmunu tam doli za logom, malo pred izlivom potoka v reko.

«Ali si res ti, Minka?»

«Res,» se nasmehne deklica. «Dolgčas mi je po tebi in sem te prišla malo obiskat.»

Nacek jo gleda kakor zamaknjen. Minka odpre srebrno torbico in mu ponudi piruhov. O, kakšnih piruhov! Oranže se svetijo ko vzhajajoče solnce, a slike na piruhih so žive, prav res žive.

«Samo reci, pa store, kar želiš,» pojasni Minka.

Deček ukaže zajčku, naj pogrne mizico. Takoj je mizica pogrnjena in drobni palčki naneso nanjo jedil, kar si jih le more Nacek želeti. Minka in Nacek sedeta za mizico in se gostita. Najlepše sadje, potice in kolač in slaščice, vsega je dovolj, a nazadnje pijeta še sladko pijačo, slajšo od medice.

Ko mu je vsega dovolj, pravi sestri:

«Bi šla malo pogledat po svetu?»

«Kar pojdiva, če želiš,» meni Minka. «Reci konjiču, pa naju ponese do samega solnca, če hočeš.»

Nacek reče in že sedi z Minko na iskrem vrancu, ki zdirja v hip po zemlji in se potlej kakor ptica dvigine v zrak. Nacek gleda zemljo pod seboj, vidi mesta, reke, gore in prostrane lesove; vedno lepše in lepše se odpirajo vsak hip nove pokrajine. Kar je kdajkoli slišal, vse je zdaj zagrnjeno pod njim. Minka mu sproti razlaga. Kaže mu palme, imenuje bujno cvetoče rastline po pragozdih, opice, slone, leve, neznana ljudstva, trenutek za trenutkom kaj novega, vedno lepšega.

«Palestina,» mu pove zdajci in Nacek se ozira po Sinajski gori, vidi Jeruzalem, velblode in zagorele Arabce ter se domisli:

«Joj, Minka, kako daleč sva prišla! Jutri bi moral k vstajenju, pa sem tako daleč od doma.»

«Nič se ne boj,» se smehlja Minka, a čudoviti konjič neslišno drvi po ozračju. Zdaj zagleda Nacek sivomodro ravan pod seboj.

«Kaj je to?»

«Morje,» pravi Minka.

Nacka prevzame strah. Nagne se nekoliko preveč na desno in štrbunk! — pa ne v morje, ampak v domači potok, ob katerem je bil na toplem solncu zaspal. Preplašen čofota okrog sebe, ko ga pokliče Minka, ki se vrača od žegna.

«Nacek, kaj pa ti je, da si se šel danes kopat?»

Deček se naglo skobaca iz vode in ves drhteč od mraza grede pripoveduje malo starejši sestri Minki, na kakšen izlet se je bil podal z njo za veliko noč.

«In kako čudno se mi je vse skupaj zapletlo,» se smeje sam sebi, ko je že preoblečen in doma na toplem. «Vse sem še videl in vedel, da sem na vrtu, pa se mi je naenkrat zazdelo, da je Minka lani utonila in da me je zdaj prišla obiskat.»

«O, potlej bo pa še dolgo živela,» se zasmehne Nackova mati in tudi Minka sama pravi:

«Za tak lep izlet bi še jaz šla malo počofotat po mrzli vodi.» Ivan Albreht.

ZDRAVSTVO

O STRUPIH IN ZASTRUPLJENIH.

Ni dneva, da ne bi čitali: Zaradi nesrečne ljubezni je izvršila samomor. Izpila je stekleničico lizola in je podlegla zastrupljenju. Otrok je pil pomotoma octovo kislino in je v hudih bolečinah umrl. Drugi zapahne pri pečici pozimi zapah v dimniku, hoteč obvarovati toploto v sobi, ko je še polno žrjavice v peči, drugo jutro ga najdejo zastrupljenega z ogljikovim oksidom. Če ni hitre pomoči, bolnik umre.

Takih in podobnih primerov zastrupljenja srečamo vsak dan in si ne vemo kar nič pomagati. Ker redno hitra pomoč odloča o življenju in smrti zastrupljenca, zdravnika pa ni vedno takoj pri roki, hočemo v nizu člankov opisati razna zastrupljenja in prvo pomoč pri takih primerih.

Za vsa zastrupljenja veljajo tri glavna navodila: 1. Strup moramo čimprej spraviti iz telesa in čim več. 2. Strup, ki je ostal v telesu, moramo napraviti kemično neškodljiv. 3. Pazitj moramo, da uklonemo neposredno nevarnost za življenje.

Strup moramo čimprej odstraniti iz telesa, da zabranimo nadaljnje zastrupljanje; čim več pa zato, ker so marsikdaj že mali ostanki telesa pogubni. Najenostavnejši način izpraznitve telesa je bljuvanje, saj nam je v številnih primerih zastrupljenje v tem narava sama kažipot za zdravljenje. Marsikdaj pa je narava prepočasna, zato sami pomagamo k bljuvanju. Ker je pogostoma strupa malo in je oster, ga pred umetno izzvanim bljuvanjem razredčimo, in to najbolje z mlekom (edino pri zastrupljenju s fosforjem ne dajati nikoli mleka). Bolnika položimo na stran in ga ščegetamo s kokošjim peresom globoko v grlu, ali pa mu porinemo večkrat kazalec v goltanec. Če se bolnik ne zave, moramo dati med zobe vedno v ruto zaviti konec lesa, da nas bolnik ponevedoma ne ugrizne v prst. Ko se je bolnik enkrat izbljuval, mu dajmo drugič piti mleka in ga pustimo spet bljuvati. Če je lekarna pri roki, lahko dobite za tak primer bljuvalne praške.

Ako me jezijo solnčne pege

sedaj enostavno vzamem Fellerjevo Elsa-Creme-pomado ter si z njo na tenko zjutraj in zvečer namašem obraz. Pege izginejo in z njimi tudi vse ostale napake, a obraz ostane čist in voljan.

Postopajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Za lase pa vzamem samo

močne Elsa pomade za rast las.

Po pošti z lonca ene ali po 1 lonec vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsodi. Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EVGEN V. FELLER, Iekarnar, Stubica Donja, Elsatrg 360

Priporočajte in širite
„DOMOVINO“!

Večkrat pa je v želodcu le še ostanek strupa in je večina že v črevih, kjer vrši svoje razdiralno delo. Zato moramo skrbeti s hitrimi dristili, da je strup čimprej iz telesa. Najučinkovitejše dristolno je velika žlica ricinovega olja (za otroke kavna žlička), ki ga lahko povsod dajemo, le pri zastrupljenju s fosforjem ne. Tudi z klistiri (izpiranjem črev) lahko mnogo koristimo.

Strup vezemo, če dajemo bolnikom, ki so se zastrupili z lugom, kisline, istim pa, ki so pili kislino, lugaste tekočine. Pri rastlinskih strupih (volčji jagodi, podleskovih semenih, strupenih gobah) dajemo za vezanje strupa tanin (večkrat po četrt grama; dva grama skupaj na dan), ki ga dobite v lekarni; če ga nimaš pri roki, pa skuhaj čaja iz hrastove ali kostanjeve skorje in ga daj takim zastrupljenecem piti.

Da zastrupljeni bolnik ne opeša, mu daj svežega zraka, alkohola, močne kave (le pri zastrupljenju s strihinom nikarte kave!). Drgni ga z jelihom, polivaj z vodo, oblagaj mu telo z gorčični obkladki in skrbi, če zastaja dih, za umetno dihanje.

To so glavne smernice za vsa zastrupljenja. Podrobnejše mere si bomo ogledali pri posameznih zastrupljenjih, o katerih bomo še pisali.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Zabeljen fižol. Strožji fižol otrebi, operi in skuhaj v slanem kropu. Kuhanege odcedi in stresj v skledo. Mast razbela, ocvrni malo drobno zrezane čebule in zabeli fižol. Tako pripravljene fižol moraš takoj, ko si ga odcedila in zabelila, dati na mizo, sicer izgubi na okusu.

Okisan krompir. Skuhaj krompir v oblicah. Posebej pa deni kuhati v slan krop malo korenčka, peteršilja, zelene, en paradižnik, dva stroka česnja, eno čebulo, lovorjev list in malo popra. Vse to naj vre poldrugo uro. Nato pripravi v drugi kozi prežganje in ko je gotovo, ga zalij z vodo, v kateri je kuhala zelenjava. Zelenjavo pa pretlači skozi sito in pretlačeno deni v prežganje. Zraven prideni še kuhan krompir, ki si ga zrezala na majhe plošče. Slednjič dodaj še malo drobno zrezanega zelenega peteršilja, kocko sladkorja, žlico kisa in primerno osoli. Tako pripravljene krompir naj bo srednje gost in ga lahko daš kot prikuho h govejemu mesu ali pa kot samostojno jed na mizo.

Češnjev kipnik. 10 dek sirovega masla, 12 dek sladkorja in 4 rumenjake dobro zmešaj, dodaj sok pol limone in naribane limonine lupinice, 14 dek zmletih orehov, 5 dek z rumom poškrupljenih krušnih drobtin, eno žlico moke, zmešane z malo pecilnega praška (ne več kot za eno noževo konico), in sneg štirih beljakov. Nato stresi testo v dobro pomazano in z moko potreseno pekačo, razravnaj po kozi, da je povsod enaka plast, in postavi za tri minute v pečico. Potem vzemi iz pečice in posuj po testu na gosto češnjev, ki si jim pobrala pečke, in peci dalje, približno tričert ure. Ko je pečeno, zreži na poljubne kose in daj toplo na mizo, a je hladno tudi prav dobro. Enako lahko napraviš kipnik mesto češenj tudi s kakim drugim sadjem ali jagodami, borovnicami, ostrožnicami.

Praktični nasveti

Aluminijasto posodo osnažiš najbolje s pepelom, ki si mu dodala malo olja in špirita. Aluminijasti kotliček, v katerem se je na dnu napravil tako zvani vodni kamen, pa očistiš tega kamena na ta način, da zavreš v kotličku vodo, ki si ji dodala žlico solne kisline. S solno kislino pa moraš ravnati previdno, ker je zelo jedka.

Jeklene predmete, ki so zarjaveli, osnažimo tako-le: Najprej jih namažemo z oljem, pustimo tako nekaj časa, potem jih obrišemo in zdrgnemo s krpo, malo pomočeno v petrolej. Če je pa jekleni predmet že preveč razjedjen od rje, ga na-

mažimo z zmesjo žveplene prahu in namiznega olja in potem čez nekaj časa dobro zdrgnemo z mehkim usnjem.

Kako je ravnati z mlekom poletj. Zdaj v vročini se mleko kaj rado sesede, oziroma zasiri. Zato moraš imeti posodo za mleko vsak čas zelo snažno. Kuhaj mleko vedno le v posodi, ki jo imaš samo za mleko in v kateri ne kuhaš nič drugega. Posoda mora biti dobro umita in preden vliješ vanjo mleko, jo vselej še izplahni z mrzlo vodo. Zasedenje mleka preprečiš z jedilno sodo: eno noževo konico sode daj v mleko, kadar ga zavreš.

Smrad iz kuhinjskega lijaka odpraviš, če vsak dan zvrneš v lijak par litrov vrelega kropa. To pobere po ceveh tudi maščobo in drugo nesnago, ki širi smrad po kuhinji. Kadar lijaka ne rabiš, ga imej zamašenega z moko krpo. Pomiješ pa lijak najbolje s papirjem, milom in peskom. Ko si ga zdrgnila, ga izplahni s toplo vodo in slednjič obriši s suho krpo.

Roke, črne od borovnic, češenj itd., si umiješ najbolje z limonovim sokom in nato z milom. Tudi zobe, počrtnjene od borovnic, zopet pobeli limonov sok. Odpraviš pa z limonovim sokom tudi borovniče madeže iz perila, če niso že prestari.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

40LETNICA «ZVONA» V ŠMARTNEM.

Smartno pri Litiji, julija.

Vabilu k proslavi 40letnice «Zvona» so se odzvala številna bratska društva iz Ljubljane in Zasavja. Prihiteli so gostje, vmes bivši pevci «Zvona», da izrečejo čestitke k proslavi 40letnice in se poklonijo z «Zvonaši» pokojnemu Ivanu Bartlu kot pevovodji, učitelju in ustanovitelju «Zvona».

Proslava se je pričela že v soboto zvečer s podoknico kumici prapora ge. Mariji Zoretovi in pokrovitelju proslave, sreskemu načelniku gosp. Podboju. V nedeljo se je «Zvon» udeležil svete maše, pri kateri je pel po letih zopet priljubljeni pevski zbor «Zvona». Po maši je bil odhod na pokopališče, kjer je po odpetih nagrobnicah izpregovoril g. Tomažin spominu mrtvih «Zvonašev» in Ivanu Bartlu. Zelo genljiv je bil poklon prapora in prisrčno je bilo slovo od pokojnih «Zvonašev» in «Zvonašic», ki je mnogoštevilnim navzočim izvabilo solze.

Popoldne je bil sprejem gostov na postaji. Veličasten sprevod z godbo in štirimi prapori na čelu je prišel ob streljanju s topiči v vas, ki je bila vsa v slavalokih, pozdravnih napisih in državnih trobojnicah. Prisrčen je bil pozdrav mladih deklic, ki so s hodnika slavaloka obsipale goste s cvetjem. Na okusno prirejenem veseljenem prostoru je v imenu društva izrekel pozdrav g. Tomažin; njemu so sledili sreski načelnik g. Podboj, župan g. Držar in dekan g. Gornik. Na pozdrave so izrekli čestitke jubilaru navzoči zastopniki pevskih društev. Obširni veseljeni prostor je bil napolnjen do zadnjega kotička. Po prečitanih brzojavah je godba zaigrala državno himno, na kar je slavljence «Zvon» s pevovodjo g. Kovačičem otvoril nastop zborov. Navzoče občinstvo je nastope zborov prisrčno pozdravljalo. Petju je sledila velika ljudska veselica, pri kateri je sodelovala rudniška godba iz Trbovelj.

Veličasnta je bila proslava, do katere izvedbe so pomagali marljivi šmarčanje, možje, fantje in dekleta. Vsi so se kosali med seboj, kako bi pomagali do čim lepše prireditve.

ZANIMIVOSTI

× **Viljem bi se rad vrnil na prestol.** Ameriške-mu zgodovinarju Bigelowu, ki je nedavno obiskal bivšega nemškega cesarja Viljema v njegovem gradu Doornu, je izrazil ta željo, da bi se sestavilo mednarodno razsodišče, ki bi ugotovilo, ali je on resnično odgovoren za nastop svetovne vojne. Končno je naglasil Viljem, da bi bil kljub

svoji starosti vsak hip pripravljen povrniti se v Nemčijo, če bi ga nemški narod ponovno poklical na prestol.

× **Stroški Italije v svetovni vojni.** Po uradnih italijanskih podatkih je imela Italija v začetku svetovne vojne 12.133.460 za vojaško službo sposobnih moških. Od teh jih je mobilizirala 5.500.000 ali skoro polovico. Italija je imela 652.000 mrtvih, to se pravi skoro 12 odstotkov vseh mobiliziranih. Invalidov, ki imajo po zakonu pravico do invalidnine, je v Italiji 458.307. Gmotna škoda, katero je prizadela Italiji svetovna vojna, se cenj na več kakor 18 in pol milijarde lir. Poleg tega je utrpela Italija 11 in pol milijarde lir škode pri svoji mornarici. V celoti je stala svetovna vojna Italijo 229 milijard lir, kar znaša polovico vsega sedanjega italijanskega narodnega imetja.

× **Nemški zdravnik za zdravniški pregled vseh nad 40 let starih.** Znani berlinski vseučiliški profesor in znanstvenik dr. Lazarus je napisal v nekem listu članek, v katerem pravi, da se je slika bolezni, za katerimi človeštvo umira, v teku zadnjega časa zelo izpremenila. Ljudje ne umirajo več toliko za nalezljivimi boleznimi, temveč bolj za drugimi boleznimi, za nerednostmi v odtoku krvi, za boleznimi srca in živcev. Tako je v Nemčiji od leta 1927. naprej umrlo za jetiko, pljučnico, hripo in podobnimi boleznimi 173.550 oseb, za rakom in lokalnimi boleznimi pa 370.000 oseb. Ker porodi padajo, umrljivost je pa zaradi uspešne borbe proti kužnim boleznim vedno manjša, treba zlasti posvetiti pozornost starejšim osebam, ki v vedno večji meri umirajo za nekužnimi boleznimi. Ljudi, nad 40 let stare, napadajo srčne bolezni, možganske kapi in rak ter jih kosijo. Preko 40. leta vsak šesti človek umre za obolelostjo srčnih žil, vsak deseti pa za rakom. Ker se dajo v primeru pravočasne ugotovitve vse bolezni v začetnem stanju ozdraviti, zato prof. dr. Lazarus predlaga obvezni zdravniški pregled vseh nad 40 let starih oseb. Pregled naj bi se vršil v posebnih zdravstvenih zavodih, ki bi morali imeti vse najmodernejše priprave. Tako bi država silno mnogo prihranila, ker bi s pravočasnim zdravljenjem zelo zmanjšala izdatke za bolne državljane.

× **Tropična vročina v Sibiriji.** Po vsej Sibiriji je nastopil zadnje dni silen vročinski val. Zlasti na ozemlju med Obom in Jenisejem je vročina strahotna. Povprečna vročina znaša 45 do 55 stopinj Celzija. Ob transsibirski železnici med Tomskom in Krasnojarskom so nastali ogromni gozdni požari, ki so se razširili ob železniški progi proti vzhodu na daljavo več sto kilometrov. Železniška proga je na nekaterih krajih popolnoma v plamenih. Požari so zajeli tudi več naselbin v pragozdih ter jih popolnoma uničili. V bližini Berjulska so zaradi neviht nastali veliki požari, ki resno ogražajo mesto.

× **460 metrov pod vodo.** V Hamiltonu na Bermudskih otokih se je spustil raziskovalec Beebel s pomočjo na poseben način narejenega jeklenega zvona 460 m globoko pod morsk gladino, dočim je znašala dosedaj dosežena največja globočina komaj 100 m. Jeklena krogla, s katero je izvršil svoj skrivnostni izlet v globočine morja, je imela kremenasta okna, v notranjosti pa razen zaloge kisika še aparat za vsesavanje porabljenega zraka. Raziskovalec upa, da bo mogel s tem svojim aparatom v kratkem izvršiti opazovanja v globočini nad 900 metrov.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Strokovnjak.

«Kaj, vi poznate ženske? Gospod, mene je moja žena že varala, ko ste vi še vekali v zibelki...»

Vedno prav.

Kmet: «Kadar te už ugrizne, sežeš pod srajco in vedno izvlečeš živalico ven. Kaj nikdar ne sežeš po strani?»

Giganček: «E, četudi po strani sežem, ujamem uš...»

Klin s klinom.

Stanko pošlje prijatelju Mirku iz nagajivosti pismo brez znamke z naslednjo vsebino: «Meni se godi dobro!»

Nekaj dni nato privali železniški uslužbenec na Stankovo stanovanje velik in težak zaboj, za katerega je moral Stanko plačati precejšnje prevozne pristojbine. Ko ga odpre, najde v njem velik kamen in listič, na katerem so bile besede: «Dragi Stanko! Ta kamen se mi je odvalil od srca, ko sem čital, da se ti godi dobro.»

Razgovor o stricu.

Mirica: «Čuješ, mamica, ali je ljubi Bog ustvaril tudi našega grdega strica?»

Mati: «Tudi.»

Mirica: «No, potem pa se je moral ljubi Bog zelo smejeti, ko je videl, kaj je napravil...»

Zadnji izdatek.

Žena: «Če mi ne boš kupil svilene obleke, bom umrla od žalosti in pogreb te bo stal mnogo več.»

Mož: «To je sicer res, toda to bi bil zadnji izdatek.»

Neprijeten duh ust

je zopr. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ki čisti zobe tudi na njih stranicah. Gnili ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo, ki stane 8 Din. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modrozelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) in dobili boste brezplačno pokusno tubo za večkratno uporabo. — Tvojnica Zlatorog, oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Če se voziš s kamničanom.

Vlak naenkrat obstane. Tujec pomoli glavo skozi okno: «Zakaj smo se pa ustavili?»

«Krava leži na tračnicah», odvrne sprevodnik. Naposled vlak le odpelje naprej. Čez deset minut se spet ustavi sredi travnikov.

«Kaj pa je spet?» gode tujec.

«Krava leži na tračnicah», mu tolmači sprevodnik.

«Kaj, že druga krava?»

«O ne, je še prejšnja.»

Pomlajevanje.

Znano je, da nikako bogastvo ne more dati človeku one sreče, ki jo uživa v svoji mladosti v polnem zdravju, moči in aktivnosti. Toda na žalost ostane naš organizem zdrav, močan, sposoben za delo in aktivno življenje samo dotlej, dokler so njegove življenske žleze zdrave. Slabe ali celo bolne žleze ne dovajajo več organizmu dragocenih fermentov in hormonov energije, zaradi česar krvotok in premena materije ne delujeta in v organizmu se nabirajo strupi (sečna kislina, urati i. dr.), ki so ravno glavni krivci vseh naših nadlog in naglega staranja. Na srečo so slavni znanstveniki: Braun, Sekar, Karno, Gilbert in drugi iznašli sredstvo, da se po dovojanju fiziološkega ekstrakta (kakor Kalefluida D. Kaleničenka) iz žlez mladih živali v bolni organizem človeka zopet vračajo izgubljeno zdravje, mladostna moč in aktivno življenje, t. j. organizem se enostavno pomlaja.

Kalefluid čisti kri, regulira krvotok in premeno materije; po izvršenem kurzu zdravljenja ponehajo: slabost, nervoznost, nagla utrujenost, bolečine, potrlost; in bivši bolnik uživa zopet vse radosti življenja mladih let.

Brezplačno pošljemo brošuro: «Pomlajenje in lečenje organizma». Naš naslov: Beograd, Kralja Milana 58, Miloš Marković. — Za Ameriko: A. Tschernoff, 50 East. 127 St. New York City.

Kalefluid se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilo. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Učence

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme proti popolni oskrbi v trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe pod «U 256» na upravo tega lista. 305

Predam dobro ohranjeno mlatilnico

z bencinskim motorjem 3½ KS. Rudolf Šteker, Gornja Radgona. 203

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 30

V prodaji leži Vaša bodočnost!

Ako se žutite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, Vam ponudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo za boljši zaslužek kakor v kateremkoli drugem poklicu. Pišite nam in priložite znamko za odgovor. 285

Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg št. 25/L.

Za knjige išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 85

Preklic.

Podpisana Bohak Julijana, posestnica pri Sv. Miklavžu št. 86, pošta Hoče, preklicujem kot neresnične vse žaljive očitke, ki sem jih iznesla pri Sv. Miklavžu koncem meseca maja t. l. napram Poljančevi Ceciliji in Topolovčevi Franciški o gospodu Lešniku Francu, posestniku pri Sv. Miklavžu. Gospodu Lešniku se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. 301

Pri Sv. Miklavžu, dne 2. julija 1930.

Bohak Julijana s. r.

Čudežni balzam.

Poslanih 25 lončkov Radio-Balzama sem razprodal. Vsi, ki so ga kupili, se Vam najtopleje zahvaljujejo za popoln uspeh. Prosim, pošljite še 12 lončkov. S spoštovanjem Franjo Mrak, čevljarški mojster, Hum na Sotli (Rogatec). 307

Rešite se tudi Vi kurjih oces, bradavic, trde kože itd. z Radio-Balزامom. Lonček 10 Din (proti vnaprejšnjem plačilu) ali 18 Din (po povzetju). Razpošilja ga

R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ulica št. 10a.

Javna dražba.

Po naročilu zapustnika Franceta Zupančiča, bivšega posestnika v Mirni peči št. 28, se bodo prodajale na prostovoljni javni dražbi dne 13. julija 1930. ob 1/2 7. uri (pol sedmih) zjutraj na licu mesta v njegovo zupuščino spadajoče premičnine in nepremičnine, kakor so pisane v zapisniku z dne 4. julija 1930.

Dražbeni pogoji se bodo prebrali pred začetkom dražbe.

Med nepremičninami je hiša z gospodarskim poslopjem tik nad postajo v Mirni peči. V tej hiši je bila od leta 1894. do sedaj prav dobra gostilna.

Spisi se morejo pregledati v notarski pisarni v Novem mestu.

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99[—]

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120[—]

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično žepno knjižico

„Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. 166

Cena knjižic je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se po vseh trgovinah ali pa pri založniku

J. M. VIČIČ, Ljubljana, Ahadjeva c. 10/II

Ako želite, da ostanejo Vaša gospodarska posopja z ostalim vred dobro prebarvana, morate nabavljati barve, pokost (firne), lake in druge tem slične redmete edino pri

DRAGU FRANZU

V LJUBLJANI, Stari trg št. 24 295

Postrežba točna! Cene solidne!

Salomut

ZA DOKRIVANJE STREH
ZA OBLAGANJE STEN
ZA ELEKTRIČNE IZOLACIJE
CEVI ZA KANALIZACIJE

GRAVIRANI INSTRUMENTI ZAHTEVATE BREZPLAČNI CENIK

DIREKTNO TOVARNE

VIOLINE od Din 95[—] TRAMBURE od Din 98[—] ROČNE HARFONKE od Din 85[—]
PANDURINE ••• 136[—] TROMBE ••• 505[—] NADPISNE ••• 1530[—]
GITARE ••• 20[—] KLAVIRNI ••• 120[—] GRAMOFONI ••• 395[—]

MEINEL & HEROLD, Maribor T04-B.

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke
od Din 44.— naprej.

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapestne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Collers) od
Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE
VERIZICE (Collers) od Din 85.— naprej.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — sušica — kašelj — suhi kašelj
— sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhijalni katar
— katar požiralnika — zaslinjevanje — bruhanje krvi
— pljuvanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje —
bodljaji i. t. d. so ozdravljivi!

NA TISOČE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

„Nova umetnost prehrane“

katera je že mnoge rešila. — Isto lahko uporabljamo pri vsakem
načinu življenja in ima to prednost, da se bolezen hitro zatne. — Te-
lesna teža se zviša in apnenje, ki se polagoma stopnjuje, zaustavi bole-
zen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izborna kakovost moje metode.
in radi priporočajo njeno uporabo. Čim prej začnete z mojim načinom
prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONI dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Kogar bolezen muči,
kdor se hoče hitro in temeljito ter brez posledic in nevarnosti rešiti bolečin, naj še danes piše:
Naglašam ponovno, da dobite moje razjasnitve popolnoma **zastonj**, brez vsake obveznosti od Vaše
strani, ter bo Vaš zdravnik gotovo takoj pristal na ta, od prvovrstnih profesorjev kot izvrstno ocenjen

novi način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete ter boste takoj in v vsakem času od mojega tamošnjega
zastopništva dobro postreženi.

Crpajte pouk in ojačano življensko voljo iz knjige izkušenega zdravnika. Knjiga vsebuje okrepitev in življen-
sko uteho ter se obrača k vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanjí način znanstvenega zdravljenja pljuč.

Moj naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 621.

POZIV.

V vsakem mestu se ustanavlja podružnica.
V to svrhu iščemo zanesljivo osebo (poklic
postranska reč) kot

poslovodjo (kinjo)

Mesečni dohodek 150 do 200 dolarjev. Do-
pisovanje nemški ali francoski. Ponudbe ped
značko „Novelty 133 — A“ odpravlja oglasni
zavod Interreklam, d. d. Zagreb, Moravska ul. 28.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmoderne-
jšega tipa najboljših sve-
tovnih tovarn. Otroški vo-
zički od najpreprostejšega
do najfinejšega modela. Iz-

deluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni
stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Ve-
lika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.
„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Barve, lake, firnež in drugo nudi

najbolje in najceneje

„LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana
Gospodstva c. 12 (poleg restav. Novi Svet) 41

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže,
posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri
Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Zadnji dnevi popolne razprodaje

vseh konfekcijskih izdelkov:

**obleke, moških in ženskih plaščev
manu fakturnega blaga in inventarja**

Samo do srede julija!

Ker se prodaja globoko pod lastno ceno, si na
vsak način oglejte zalogo ter izkoristite priliko

Konkurzna masa tvrdke: **Gričar & Mejač, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3**
Upravnik konkurzne mase: dr. LUCE TREO, Ljubljana